

Uzaugu, izsapņojot Latviju

Foto - E. Gabranovs

Viri un sievas ar mugurkaulu. 25.marta priekšvakarā dzīves grūtību un pārbaudījumu pieredzējuši gvarde ciemojās pie Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītājas Ārijas Tihomirovas, šķetinot atmiņu stāstus.

Edgars Gabranovs

Šodien daudzviet Latvijā, tostarp mūspusē, piemin komunistiskā genocīda upurus. 1949.gada 25.marta deportācijas ir viena no drūmākajām Latvijas vēstures lappusēm, kad dažu dienu laikā padomju okupantu vara veica otro Latvijas iedzīvotāju masu deportāciju, kas tiešā veidā skāra ap 2,2% jeb līdz pat 44 tūkstošiem Latvijas cilvēku, tostarp tika izvesti ap 11 tūkstošiem bērnu.

1949.gada naktī no 24. uz 25.martu daudzās Latvijas sētās ļaudis no miega modināja šauteņu laižu vai smagu zābaku sitienu durvis. Bruņotie atnācēji – padomju Valsts drošības ministrijas iekšējā karaspēka zaldāti un virsnieki, arī vietējie padomju aktivisti – paziņoja, ka mājniekiem dotas divas stundas laika, lai savāktu mantas ceļam uz lielās padomju dzimtenes austrumu apgabaliem. Turp viņi tika pārcelti speciāli nometināto statusā bez tiesībām jebkad atgriezties dzimtenē. Izsūtīto ģimeņu manta tika konfiscēta un izsaimniekota.

Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Ārija Tihomirova neslēpj, ka pārdomas ir skumjas: “Kāpēc? Par visu to, kas šobrīd notiek pasaulē. Tagad netaisnību piedzīvo ukraiņi... Pirms 15 gadiem šķita, ka karš Eiropā nav iedomājams. Tomēr ‘ziedu revolūcijas laiks’ bija pirmais zvans, ka visiem jāceļas kājās un jāzdzina secinājumi. Diemžēl represēto skaits sarūk, mūs paliek arvien mazāk, tāpēc jaunatnei nepārtraukti jāstāsta, kas un kā bija. Ja savulaik par represijām nebija pieņemts runāt, tad tagad runātāju paliek arvien mazāk. Vai jaunatne zina vēsturi? Braucam uz skolām, kad mūs uzaicina. Rītdien jauniešus aicināšu

izvērtēt to, ko mēs esam piedzīvojuši, jautājot, vai viņi ir gatavi aizstāvēt savu dzimteni? Jā, ir patriotiski bērni, tāpat kā tie, kuri izauguši internetā. Viņiem ir citas vērtības un vēlmes. Mēs izaugām, izsapņojot Latviju, citiem stāstot, kādi mums ir svētki, cik gardi āboli.”

Zenta Andersone ir pārliecināta, ka jaunatne ir izglītota: “Ar bērniem svarīgi runāt kopš mazotnes. Viņi mūs sadzird, uzklausa. Vienīgais, kas kaitina, ka pat zvēresta laikā mums nav savas valsts. Ir republika, kā ierasts padomju laikā. Mēs taču esam valsts! Dziesmu un deju svētki liecina, ka mums ir jauka jaunatne.” Ā.Tihomirova iebilda, ka, guļot slimnīcā, uzklausiņa sirmas kundzes, kuras lielījās, ka mazbērni aizbraukuši uz ārzemēm: “Arī citi mazbērni brauks projām. To dzirdēt ir skumji.” Līga Vancāne atzīst, ka arī viņai noskaņojums nav visai labs: “Neapmierina cilvēku savstarpējā sarīdīšana, kad latvieši ir pret krieviem, krievi – pret latviešiem. Visu laiku dzīvojam draudzīgi, un te pēkšņi... Par karavīra zvērestu. Vai ir pareizi aizstāvēt savu valdību, nevis tautu? Esmu ‘pret’. Vai ir pareizs lēmums izstāties no Otavas konvencijas par kājnieku mīnu neizmantošanu? Vai tās izvītos pierobežā? Esmu ‘pret’. Vai pareizi, ka nemācāmie krievu valodu? Dzīvojam taču blakus Krievijai, tāpēc mums jāzina, kas tur notiek. Esmu ‘pret’. Jābūt mugurkaulam.” Viņai piekrit Ludvigs Baranovskis un Indulis Sirmāis. “Nākotnē raugos ar optimismu. Jaunatni mudinu būt prātīgākiem, neskrādīt ar plikiem dibieniem,” aicina Ludvigs. Savukārt Indulis piebilda, ka jāstiprina mugurkauli: “Mēs par daudz paļaujamies uz citiem, nevis paši uz sevi.”

Īsziņas

Nākamajā
Padugumā

● **Cilvēki un roboti – partneri vai konkurenti?**
Profesionālās izglītības forums

● **Baznīcas svētki**
Svētā mise Baltinavā

Donoru diena Balvos

27.martā no plkst. 9.00 līdz 13.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Ziemeļu zālē Valsts asins donoru centrs aicina iedzīvotājus ziedot asinis. Lai ziedotu asinis, līdzī jāņem derīga pase, eID karte vai jebkurš cits personu apliecinošs dokuments, kas satur šādu informāciju – personas kodu, vārdu, uzvārdu, foto un bankas konta numuru.

Čempionāts novusā

29.aprīlī plkst. 11.00 Balvu sākumskolas aktu zālē Balvu novada čempionāts novusā. Reģistrācija no plkst. 10.15. Sacensības notiek pēc novusa spēles noteikumiem (apļa izspēle). Dalījums grupās: vīrieši, sievietes. Sacensību inventāru nodrošina sacensību organizatori. Atļauts izmantot personīgo kiju un *mātīti*. Vērtēšana – individuāla. Sīkāka informācija pa tālr. 27824570, Pēteris.

Aicina pieteikties krupju glābējus

Lai pavasarī samazinātu uz autoceļiem bojāgājušo krupju skaitu, Dabas aizsardzības pārvalde aicina pieteikties brīvprātīgos kampaņā “Misija – KRUPIS. Izglāb princi!”. Pieteikties misijai var pārvaldes kampaņas vietnē www.daba.gov.lv/lv/misija-krupis, aizpildot pieteikuma anketu.

Oficiāli atklās talku karti

26.martā no plkst. 11.00 līdz 13.00 Lielās talkas koordinatori no visas Latvijas TV24 tiešraidē ieskandinās gatavošanos Lielajai talkai, kas 18.reizi notiks jau pēc mēneša – 26.aprīlī.

Prāta spēles

Pavasara neprāts Krišjāņos

Aizvadītajā sestdienā Krišjāņu tautas namā pulcējās gudrākās pagasta un kaimiņpagastu komandas, lai aizraujošā prāta spēļu turnīrā “Pavasara neprāts” apliecinātu, ka nebistas no izaicinājumiem.

Tautas nama vadītāja Inese Kalniņa, taujāta, kāpēc radās doma aicināt gudriniekus, smaidot paskaidroja, ka kādā darbdienas vakarā secinājusi, ka daudzviet notiek “Prāta bankas” un citas radošas spēles: “Vai Krišjāņi slinktāki? Pirmo reizi pirms trīs gadiem pulcējamies valsts svētkos, kad jautājumus veltījām Latvijai. Savukārt pērn bija pirmais “Pavasara neprāts”. Cik erudīti ir mūsu pusē cilvēki? Priecājos, ka komandas nav jāmudina, tās pašas piesakās. Pirmajā gadā startēja 5, pērn – 7, bet šogad 8 komandas. Jāatzīst, ka turnīra organizēšana ir sarežģīts un grūts process, jo jāatrod dažnedažādi *āķīgi* jautājumi. Patiesi esmu pārsteigta, cik daudz jauna pati uzzinu. Šogad atradu savdabīgu portālu, kur publicēti seni sakāmvārdi. Tas ir ciets rieksts!”

Interesanti, ka februārī Krišjāņu laudis tikās kafijas pasākumā, bet maijā plānota aktivitāte “Mūs vieno tēja”.

Vadītāja neslēpj pārsteigumus. Krišjāņu tautas nama vadītāja Inese Kalniņa bija īpaši priecīga, ka šogad jaunieši, neviena nemudināti, paši pieteicās prāta spēļu turnīram. Vaicāti, kā jūtas, komanda “Bebri” māja ar galvu, ka viss kārtībā.

Paliek otrie. Komanda “Saivenis” no Bērzpils, kurā startēja Zigrīda Kubaka, Iveta Raciborska, Līga Čivča un Aivita Rakstiņa, smēja, ka cilvēkiem ir jākustina smadzenes. Jāsecina, ka bērzpilietes aizsmēja līdz otrajai vietai.

Nekur nesteidzas. “Tušņi”, kā, šķiet, liecina komandas nosaukums, turnīram pieteicās pēdējie. Elgars Martuzāns, Gatis Bernis un Juris Vaskis atklāja, ka ir oriģināli vīri. Vispieredzējušākais spēlētājs Elgars ir pārliecināts, ka pagastā dzīvība ir jāuztur!

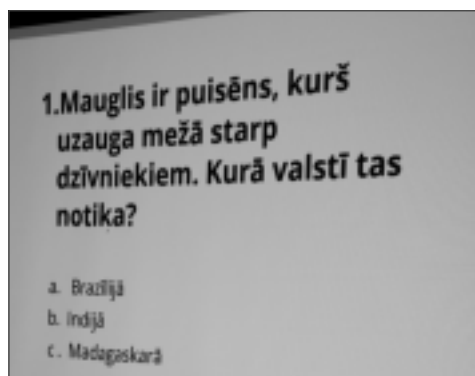
Tālākie ciemiņi. Pirms turnīra klātesošie jokoja, kuri ir vistālākie ciemiņi, proti – Vectilžas vai Bērzpils komandas? “Sniegavīri” no Vectilžas paskaidroja, ka komandā startē Daina Gļauda, Solvita, Markuss un Intars Arulji: “Mūs iekārdināja līdzīgs pasākums Vectilžā. *Āķis lūpā*, tāpēc meklējam nākamo iespēju. Kādi ir vissarežģītākie jautājumi? Par automašīnu markām.” Pretiniekiem viņi vēlēja otro vietu. Jāsecina, ka nekļūdījās, jo “Sniegavīri” izcīnīja zelta medaļas.

“Snaiperi”. Mednieki Ilgmārs Stepāns, Ainārs Lauskinieks un Jānis Boļšijs tēmēja uz pirmo trijnieku, piebilstot: “Kā šauj, tā krīt.” Interesanti, ka šogad, tāpat kā pērn, viņi ieguva bronzas medaļas.

Meli vai patiesība? Komanda “Jaunatne 3” pēc jautājuma, vai Lielupe ietek Rīgas jūras līcī, sprieda, ka tā nevar būt patiesība.

Uzmini nu! Lai arī par Maugli ir lasīts, redzētas multfilmas un filmas, klātesošos šis jautājums pārsteidza.

“Dzirksteles”. No šīs komandas dāmām dzirksteļoja smaidi un joki.

“ABCD”. Komandas nosaukums, šķiet, izvēlēts kā iespējamie atbilžu varianti. Piemēram, turpiniet: cieš kā ... a) zobu sāpes, b) zilonis purvā, c) dzenis ligzdā, d) bērns skolā. Kura atbilde ir pareiza?

Kā šovā. Prāta spēļu turnīrā pauzēs neizpalika izklaide. Par jaukām dziesmām parūpējās Līga Čivča ar dēlu Gintu. Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Izstādes atklāšana

Kas tās baltās sedziņas klās, ja ne mēs?

Irēna Tušinska

19.martā Briežuciema tautas namā atklāja izstādi "Ieaustais mūžs...", kurā apskatāmi bijušās Ventspils 2.vidusskolas direktores, dzimušas baltinavietes, INĀRAS KEIŠAS dzimtas sievietes, sākot no pagājušā gadsimta 20-tajiem gadiem līdz mūsdienām, darinātie rokdarbi. Izstāde skatāma līdz 8.aprīlim.

Smags darbs un rokdarbi

Atklājot izstādi, tās organizatore Ināra Keiša pateicās Briežuciema tautas nama vadītājai par iespēju izrādīt savas vecmamma un mamma atstāto mantojumu. Viņa uzsvēra, ka viss, kas redzams izstādē, ir viņas vecāsmātes Bārbalas Daukstes (1890. – 1979.) un mamma Lucijas Keišas (1929.-2012.) roku darinātās bagātības, bet viņa ir tikai to glabātāja, kura nevēlas, lai visi šie dārgumi pazustu nebūtībā. Ināra klātesošajiem pavēstīja savas dzimtas stāstu, kā viņas Stabļovas ciemā dzimusi *babiņa* Bārbala ieprecējusies toreizējā Abrenes apriņķa Grūšļevas ciema Zušu mājās, turklāt savu vīru pie altāra ieraudzījusi tikai otro reizi. Kad vīrs krita Pirmajā pasaules karā, vīratēvs savai vedeklai, kura palika ar mazu dēliņu Vincīti uz rokām, uzdāvināja 40 hektārus meža, sakot, ka viņa esot bijusi laba vedekla, bet tālāk lai dzīvojo pati. Kad dēliņš nomira, Bārbala apprecēja Mateušu Daukstu no Surikovas ciema, kurš kļuva par iegātni Kašānu mājās. Iekopuši zemi, abi citīgi strādāja. Ģimenē piedzima astoņi bērni, bet četri no viņiem nomira. Vienīgā meita Lucija (Ināras mamma) bija čakls palīgs vecākiem grūtajos pēckara gados. Ināra atceras mamma stāstīto par to, kā viņa kopā ar brāļiem naktīs kolhoza laukos lasījusi labības vārpiņas, lai mamma varētu izvārt kaut ko ēdamu. Mamma sapnis kļūt par medmāsu palicis neistenots, jo ģimenei nebija naudas, lai sūtītu meitu uz pilsētu mācīties. Tāpēc mūža garumā viņai nācies darīt dažādus darbus, bet līdzās vienmēr bijuši rokdarbi: baltie darbi, dvieļi, segas, sienas segas, grīdas celiņi, cimdī, kas nereti meistaroti diennaktis tumšajās stundās, kad citi darbi apdarīti.

Lai dzimtais ciems no kartes nepazūd

Uzrunājot klātesošos, Ināra uzsvēra, ka izstādē vēlas izcelt iepriekšējo paaudžu sieviešu rokdarbu prasmes, kā arī atklāja, kas līcis viņai sarīkot šādu izstādi, pirms pāris gadiem pametot darbu Ventspils 2.vidusskolas direktores amatā un atgriežoties mamma mājās Kotlovas sādžā. "Trīsdesmit gados no Latvijas kartes pazudušas 500 apdzīvotas vietas. Miera laikā. Tādēļ, uzrakstījusi atlūgumu, atgriezās, lai mana Kotlova nekļūtu par 501.vietu. Pēc mamma nāves 2012.gadā visus šos rokdarbus saglabāju, jo tā ir vērtība. Saprātu, ka man jāparāda, cik mēs esam bagāti ar mūsu mammu un babu rokdarbiem. Zinu arī ģimenes, kurās visi mamma austie deķi salikti kaudzēs un sadedzināti, jo tos nevienam nevajag. Bet tā ir mūsu bagātība! Kas tās baltās sedziņas klās, ja ne mēs? Kas liks tos austos deķus, ja ne mēs paši? Neviens no malas – no Amerikas vai Briseles – neatbrauks un to nedarīs!" atgādināja izstādes autore. Ināra pastāstīja, ka pirmā šo darbu izstāde notika Baltinavā, kur aizritējis mamma darba mūžs: "Man ir ļoti svarīgi, lai šī izstāde notiktu arī mamma dzimtajā Grūšļevas ciemā, ko tagad sauc par Briežuciemu. Pēc tam tā ceļos uz Salnavu Ludzas novadā un vēl uz citām vietām, kur kultūras dzīves vadītāji būs ieinteresēti parādīt mūsu tautas bagātību, ko ir tik ļoti svarīgi saglabāt."

Katram rokdarbam – savs stāsts

Briežuciemiešiem Ināra ar lepnumu izrāda babas un mamma austos deķus, smalkām, tamborētām mežģinēm apšūtus linu palagus, mežģinēm aptamborētos linu dvieļus, rišeljē tehnikā izšūtas spilvendrānas un galda sedziņas, košu ziedu rakstā darināto gultas dienas pārklāju un rakstainos cimdus. Gandrīz par katru no rokdarbiem Inārai ir kāds stāsts. Piemēram, krāsainiem ziediem izšūtajam galdautam, kas saglabāts no pagājušā gadsimta 30-tajiem gadiem, diegi pirkti vienā no 29 Baltinavas ebreju veikaliņiem pie turīgā tirgoņa Kopmana. "Šo galdautu lietoju ikdienā. Tas ir vārīts veļas katlā ar saimniecības ziepēm, bet diegu krāsa ir tikpat spilgta un pašu austais linu audums – tikpat kvalitatīvs kā pirmajā dienā," uzsver Ināra.

Savukārt Briežuciema tautas nama vadītāja Zita Mežale, uzrunājot Ināru un izstādes apmeklētājus, teica: "Man ļoti patīk radoši cilvēki un esmu gandarīta, ka neviens no šiem

Ieskatās vecajos fotoalbumos. Izrādot vecās fotogrāfijas, Ināra mudināja ieskatīties, cik smalki un gaumīgi centās ģērbties tā laika lauku sievietes: "Skaistās kleitās, galvā – platmalītes, smalkos mētelīšos, staigāja ar zobu pulveri nopucētās baltās tenisa čibiņas, kaut Kašānos dubļu bija līdz ausīm."

Rāda *babiņas* un mamma portretus. Ināra stāsta, ka izstādē izliktie izšuvumi, tamborējumi, austās segas un rakstainie cimdī nav visi, kas saglabājušies: "Mājās man ar tiem viss ir aplāts. Esmu aplam bagāta."

Simtgadīgi izšuvumi. Ināras *babiņas* Bārbalas izšūtā linu sienas sedziņa ar uzrakstu "jaunības laiks, sapņains, burvīgs un maigs" savu košo baltumu un auduma kvalitāti saglabā jau aptuveni 100 gadus. Ināra saka, ka, uzklājot sedziņu tumšākam audumam, uzraksts skaisti izceļas.

cilvēkiem man neko nekad nav atteicis, ja kaut ko paprasu. Liels prieks par tiem, kuri paši nāk un piedāvā, jautājot, – vai drīkst? Saku, – ne tikai drīkst, bet arī vajag! Lai būtu vairāk tādu cilvēku kā Ināra, kuri uzdrošinās parunāt gan par savām saknēm, gan par spārniem, gan par tagadni un ikdienu! Ja vairāk būs tādu cilvēku, bet es zinu, ka viņi mūsu vidū ir, varbūt mūsu Latvija nepazudīs!"

Agrāk te lika avīzes. Ināra demonstrē izšūtu piekaramu auduma kulīti, kurā senči savulaik glabājuši avīzes.

Senču afirmācijas jeb domas, kas iedvesmo. Mūsu māmiņas un vecmāmiņas savulaik galdautos, sienassegās un citos rokdarbos bieži izšūva iedvesmojošus un ļoti labestīgus uzrakstus.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Izstāde Baltinavā

Apgleznos zīda šalles un audzē puķes

Baltinavas Kultūras namā vēl šodien, 25.martā, skatāma Ludzas novada iedzīvotājas INTAS NAGLAS apgleznoto zīda šallišu izstāde "Pieskāriens mirklīm".

Pārsvarā zīmē puķes

"Interese par zīda šaļļu apgleznošanu radās pirms 18–20 gadiem. Agrāk ļoti patika šalles kā aksesuārs, taču labas kvalitātes zīda šalles bija dārgas, tāpēc kaut kādā brīdī sapratu: kāpēc pirkt, ja var zīmēt pašai? Sākumā darba procesu iemācīja viena jauka meitene Dagnija, un tā lieta aizgāja! Paldies Dievam, ka Viņš mani apveltījis ar spēju to prast un varēt," atzīst rokdarbniece, literāte, pedagoģe un puķu audzētāja Inta. Gadu gaitā viņai tapuši vairāki desmiti darbu, vairāk – dāvanām, taču daži ir aizceļojuši pat uz citām zemēm: Īriju, Spāniju, Angliju. "Prieks, ka varu citiem sagādāt prieku!" teic rokdarbniece. Izstādē Baltinavā redzami aptuveni 30 viņas darbi, kas tapuši gan agrāk, gan pagājušajā, ne šajā ziemā. Uz jautājumu, cik daudz laika aizņem vienas šallītes apgleznošana, Inta saka: "Tā kā strādāju algotu darbu, šallītes apgleznoju brīvajā laikā, kura nemaz nav pārāk daudz. Šo vaļasprieku vairāk uzskatu par sava veida relaksāciju, kad vakaros pāris stundas varu pilnībā *iegrimt* krāsu pasaulē un sapņot uz auduma. Tas sagādā prieku – ļoti, ļoti! Šķiet, tu it kā pacelies pāris pēdu virs šīs pasaules, lai iecerēs, sapņi pārtaptu sava veida gleznā. Šo darbu daru ar lielu mīlestību, jo citādi jau nemaz nevar!" Skatoties izstādes darbus, nevar nepamanīt, ka Intai patiek atainot skaisto, kas redzams dabā, īpaši ziedus, kuru audzēšana ir viens no viņas vaļaspriekiem. Šallēm, kā stāsta darbu autore, krāsu toni, tāpat motīvi *atnāk* paši: "Ir brīži, kad zīmēju kaut ko spilgtu, eksotisku, bet ir laiks, kad darbs top maigos pasteltoņos. Jā, pārsvarā zīmēju

Inta. "Brauciet vasarā, līdz Jāņiem, aplūkot mūsu peoniju dārzu, kurā nu jau aug vairāk nekā 400 lielāki un mazāki krūmi!" aicina pedagoģe, kura ir arī vairāku dzejas grāmatu autore. Taujāta par iedvesmu rokdarbiem un dzejas rakstīšanai, viņa teic, ka ar dzejas rakstīšanu ir sarežģītāk: "Iedvesma atnāk tad, kad tai tik. Un, ja vairāk esi iegrimis darbos, tā mūza sāk spēlēt slēpšanos. Tas drusku skumdina, ka tā brīvā laikā tik maz, jo darbs skolā prasa ne vien lielus garīgos spēkus, bet gatavošanās stundām aizņem arī pamatīgus laika resursus."

puķes, bet ir arī tapis kaut kas abstrakts, ģeometriskas figūras, pat dzejas rindas iedzīvinātas audumā. Esmu zīmējusi arī pēc pasūtījuma."

Katram laikam – savi prieki

Ikdienā I.Nagla strādā Nautrēnu vidusskolā, atzīstot, ka strādāt ar bērniem un jauniešiem viņai patīk, priecājas, ja viņi ir zinātkāri un aktīvi: "Varu teikt, ka darbs aizņem visu manas dzīves lielāko daļu. Taču ir mirkli, kad laiku atvēlu sev un mākslai. Šo mirkļu nav daudz, bet tie ir piepildīti ar prieku un aizrautību. Varētu teikt, ka tā ir sava veida atpūta. Neprotu atpūsties laiski, rokas vēlas darboties, un domas vienmēr ir brīvā iedvesmas lidojumā." Ar saviem rokdarbu vaļaspriekiem viņa nodarbojas lielākoties rudenī un ziemā, līdz sākas pavasara darbi dārzā. Tikko kā atkūst zeme, Intai *niez* pirkti, gribas ielaist tos kādā puķu dobē. "Arī vīru esmu ievilkusi peoniju atkarībā – pati sarakt tik daudz dobju nemaz nevarētu! Pagājušajā sezonā pēdējo peoniju iestādīju 30.decembrī! Vasarā zīmēt un adīt nemaz *nevelk* – katram laikam savi prieki," atzīst rokdarbniece.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Prieks un iedvesma citiem. Ikviens izstādes apmeklētājs, apskatot darbus, var gūt radošas idejas un noskaņu darboties.

Šalles. Tām raksturīgi gaiši un dzīvespriecīgi toni, kā arī ziedu motīvi.

Īsumā

Lielie lasīšanas svētki tuvojas

20.martā Baltinavas bibliotēkas vadītāja Sarmīte Bukša devās pie Baltinavas vidusskolas pirmsskolas izglītības 6-gadīgās grupiņas bērniem un skolotājām Jeļenas Rauzas un Anitas Mežales, lai pateiktu PALDIES par aktīvu un apzinīgu piedalīšanos lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu žūrija 2024". Programmas uzdevums, kā atzīst S.Bukša, visus daudzus gadus ir nemainīgs: palīdzēt satikt grāmatām un to lasītājiem: "Marts ir laiks, lai kopīgi pārrunātu un atskatītos uz aizraujošo grāmatu pasauli, dalītos iespaidos un priecātos par paveikto. Mani mīļie lasītāji, čaklie grāmatu eksperti, bija lasījuši, vērtējuši un iepazīnuši dažādus stāstus un dzejoļus, un bija pienācis laiks svinīgi saņemt PATEICĪBU par padarīto darbiņu. Nav nekā svarīgāka lasīšanas audzināšanā un motivēšanā par lasīšanas prieka ieaudzināšanu."

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar aktīvākajiem grāmatu ekspertiem. "Viņi ir mani čaklākie un apzinīgākie "Bērnu žūrijas 2024" lasītāji un grāmatu eksperti," teic bibliotēkas vadītāja, piebilstot, ka diemžēl uz Lielajiem lasīšanas svētkiem Rīgā viņa šogad nebrauks.

bija pienācis laiks svinīgi saņemt PATEICĪBU par padarīto darbiņu. Nav nekā svarīgāka lasīšanas audzināšanā un motivēšanā par lasīšanas prieka ieaudzināšanu."

Informējam, ka 29.martā no plkst. 12.00 līdz 15.00 Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notiks LNB lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024" svinīgs noslēguma pasākums – ikgadējie Lielie lasīšanas svētki, ko apmeklēs grāmatu vērtētāji no visas Latvijas, suminās lasītāko grāmatu autorus, tulkotājus un izdevējus, godinās lasīšanas vēstnešus – aktīvākos vecākus un skolotājus.

Filmas "Straume" apbalvojumi "GORĀ"

Martā un aprīlī Latvijas reģionālajās koncertzālēs Liepājā, Ventspilī, Rēzeknē un Cēsīs būs iespēja aplūkot trīs prestižākos animācijas filmām "Straume" piešķirtos apbalvojumus – Eiropas Kinoakadēmijas balvu, ASV kino un TV industrijas balvu "Zelta globuss" un ASV Kinoakadēmijas balvu "Oskars". Latgales vēstniecībā "GORS" izstāde būs skatāma no 1. līdz 6.aprīlim.

Aicina pieteikt pretendētus balvām

Lai godinātu un izceltu vispārliecinātāko, aktīvāko un sekmīgāko Latvijas bibliotēku un bibliotekāru sniegumu, Latvijas Bibliotekāru biedrība (LBB) izsludina pieteikšanos uz gada balvu divās kategorijās – "Gada bibliotekārs 2024" un "Gada bibliotēka 2024". Balvas tiek piešķirtas par sniegumu iepriekšējā kalendārā gada laikā – no 2024.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim. Piemēram, balvu "Gada bibliotekārs 2024" piešķir par individuāliem sasniegumiem bibliotēku nozarē. Balvas mērķis ir izteikt atzinību LBB biedriem, izceļot vispārliecinātāko, aktīvāko un sekmīgāko sniegumu, kas devis labumu ne tikai vietējai kopienai, bet arī spējis iedvesmot citus bibliotekārus un bibliotekāro sabiedrību kopumā. Uz titulu "Gada bibliotekārs 2024" var pretendēt LBB individuālie biedri un institucionālo biedru darbinieki. Balva tiek izsludināta un pieteikumi tiks pieņemti un vērtēti saskaņā ar 2025.gada 4.marta LBB valdes sēdē apstiprināto Latvijas Bibliotekāru biedrības balvas "Gada bibliotekārs 2024" nolikumu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Rokdarbu meistardarbnīca

Palīdz tiem, kuri tam tic

19.martā Briežuciema rokdarbu pulciņa "Atspole" dalībnieces aicināja piedalīties meistares Elitas Bukšas vadītajā sapņu ķērāju izgatavošanas darbnīcā. Pēc divu stundu citīga darba dāmas savā īpašumā ieguva daudzkrāsainus, dažādiem kareklišiem rotātus dekorus ar dziļāku meditativu un aizsargājošu nozīmi.

Meistarklases vadītāja Elita Bukša atklāj, ka prot daudzus un dažādus rokdarbu veidus, tostarp arī sapņu ķērāju darināšanu, ko šoreiz nolēma ierādīt arī citām Briežuciema sievietēm. Viņa skaidro, ka sapņu ķērājam ir gan dekoratīva, gan arī dziļāka nozīme: "Tikko ar dalībniecēm spriedām, ka, šķiet, sapņu ķērāju ideja nāk no Indijas vai no Ziemeļamerikas indiāņiem. To jēga ir tāda, ka visas jaunās domas tiem iziet cauri, bet labās domas aizķeras sapītajos mezgliņos un pa tajos iesietajās pērlītēm un kareklišiem nolaižas pie gulētāja." Elita iesaka sapņu ķērāju kārt virs gultas galvgaļa, tad būšot labāks miegs. Bet, ja gribat, lai tas aizsargā pret jaunu aci, varot kārt arī virs durvīm. Cilvēki sapņu ķērājus piestiprina visdažādākajās vietās, piemēram, pie automašīnas priekšējā stikla vai virs bērna šūpuliša. Elita apgalvo, ka šis simboliskais priekšmets iedarbojas tikai uz tiem, kuri tic tā spēkam: "Pati nezinu, vai man palīdz. Guļu tāpat labi, īpaši pēc smaga darba." Meistarklases dalībnieces uzskata, ka sapņu ķērājs noder arī kā skaists dekors. Nereti tos izmanto kāzu norisē, kā arī citiem mērķiem, jo šiem dekoratīvajiem apliem piemīt arī relaksējoša iedarbība.

Izrādās, izgatavot sapņu ķērāju nav ļoti sarežģīti. Nepieciešama apaļa koka līste, kurā iezeglo lina, vilnas vai jebkāda cita materiāla un krāsu diegus, izgreznojot ar krāsainu spalvu, koka vai cita materiāla pērliņiem vai jebkādiem citiem dekoratīviem palīgelementiem atbilstoši savai gaumei un krāsu izjūtai.

Skaidrīte Pakalnīte radošajā meistardarbnīcā izgatavoja izmērā vismazāko sapņu ķērāju ar baltu dzīparu vijumu. To viņa plāno dāvināt gadu vecajai mazmeitiņai, lai iekārtu šūpuli. "Mazmeitiņa ir drusciņ niķīga. Varbūt ar sapņu ķērāju vairs nebūs tik niķīga," spriež vecmāmiņa. Pati sev Sandra vēl nav paguvusi uzmeistarot sapņu ķērāju, taču dēlam tāds jau esot uzdāvināts. "Vēlāk, kad uznāks luste, izgatavošu arī sev," apņēmusies Skaidrīte.

Loreta savam sapņu ķērājam izvēlējās dabīgus toņus – pelēkus lina diegus un koka pērlītes. "To kārs lauku sētā," atklāj Loreta. Viņa apgalvo, ka nav no tām čačlākajām rokdarbniecēm, bet sapņu ķērāji iekrituši sirsniņā, ieraugot tos kāzu noformējumā, tāpēc nolēmusi iemācīties tos darināt arī pati. "Varbūt vēl neizdodas ideāli, jo šoreiz tas tapis steigā, bet gan iemācišos. Ja grib visu izdarīt precīzāk, labāk jānolemā," skaidro darbnīcas dalībniece.

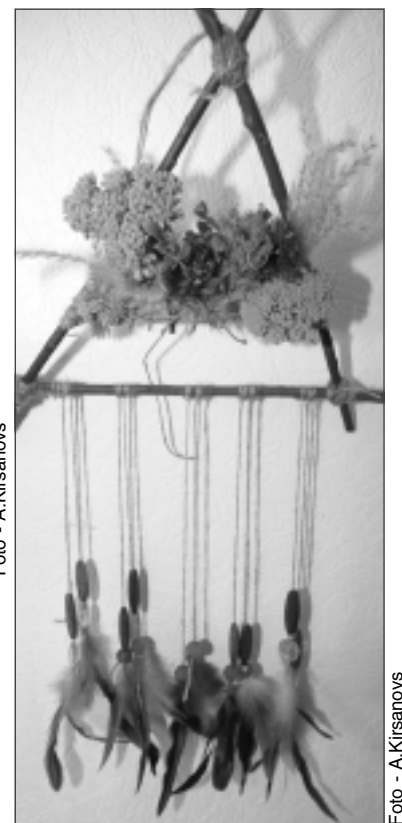
Darbīgās rokdarbu pulciņa "Mežģis" dāmas mierā negrasās sēdēt arī šajā pavasarī. Aprīlī viņas plāno piedalīties akcijā "Satiec savu meistarū", ierādot interesentiem smalku roku mauču darināšanas prasmes. "Kādu meistardarbnīcu noteikti ieplānosim arī Lieldienām par godu," sola čačklās Briežuciema rokdarbnieces.

Aizņemtas darbā. Saņēmušas instrukcijas no vadītājas Elitas Bukšas, "Atspoles" dāmas ar lielu interesi pievērsās sapņu ķērāju izgatavošanai, darinot tos gan savam priekam, gan dāvināšanai.

Par godu pavasarim. Laima (no labās) izgatavoja krāsainu sapņu ķērāju zaļi dzeltenos toņos. "Zaļā krāsa ir mana mīļākā, bet dzelteno izvēlējos, jo tā labi piestāv pavasarim," stāsta rokdarbniece. Jaunajam dekoram vieta jau esot noskatīta pie viņas guļvietas. "Ticēsim, ka sapņi būs labāki," spriež Laima.

Vienkārši un skaisti. Elitas Bukšas rokām darinātie glītie sapņu ķērāji iedvesmoja arī "Atspoles" meistardarbnīcas dalībnieces.

Izstāde

Skolēni piedāvā vides dizaina prototipus

Balvu Valsts ģimnāzijas (BVĢ) bibliotēkā līdz 31.martam ir skatāma izstāde, kas tapusi sadarbībā ar mācību priekšmeta "Dizains un tehnoloģijas" skolotājiem Sandru Mozuli un Aigaru Keišu.

Ekspozīcijā izvietoti skolēnu radītie darbi, tostarp vides dizaina objektu prototipi, ar kuriem varētu papildināt "Lāča dārzu" Balvos, kā arī rokdarbi un koka izstrādājumi. Šie darbi radīti, pielietojot radošumu, tehniskās zināšanas un prasmes, kas iegūtas mācību stundās. Skolēni nākuši klajā ar vairākām neparastām un inovatīvām idejām. Piemēram, piedāvā Lāča dārzā izvietot panorāmas ratu, kura no bambusa kociņiem veidotais prototips izlikts apskatei izstādē. Skolas audzēkņi Lāča dārzā labprāt redzētu skaistus vēja zvanus no jūras izskalota koka zara, kas rotāts ar piekariņiem. Viņi labprāt tur redzētu arī atpūtas lapenīti "Ūdensroze", kā arī tualeti lielas sēnes veidolā. Skolēni izveidojuši arī divu bērnu rotaļu laukumu modeļus, glītu puķu podu, strūklaku un daudzu citu ideju prototipus, ar

ko vēlētos papildināt balveniešu iecienīto atpūtas vietu.

Izstādē apskatāmi arī 9.klases audzēkņu pērlītēm izšūtie vainadziņi, kā arī koka darbi, piemēram, dēliši ar iedezinātām latvju zīmēm. Divi 7.klases audzēkņi savā darbā "Ziemassvētku brīnums" attēlojuši miniatūru koka Bētlemiti, bet darbā "Zvejnieka prieks" 9.klases audzēknis izgatavojis koka haizivi. Liels darbs ieguldīts rāmī austajā plecu lakatā un 7.klases skolēnu austajos gobelēnos.

Katrs darbs izstādē ir unikāls un atspoguļo skolēnu individuālo pieeju, kā arī viņu spējas apvienot estētiku ar praktiskumu. Tas ir lielisks piemērs tam, kā jaunieši spēj apgūt un pielietot mūsdienu tehnoloģijas, radot ilgtspējīgus un estētiski pievilcīgus risinājumus mūsu ikdienas vidē.

BVĢ bibliotekāre Guna Dreimane atklāj, ka līdzīgas izstādes bibliotēkā notiek katru gadu, jo tās kalpo par ierosmi pārējiem skolēniem un arī skolotājiem. Savukārt nākamā izstāde un bibliotēkas stunda būs veltīta XII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, – sola bibliotekāre.

Koka darbi. Jānis Zakss un Aivis Zelcs apskatei izlikuši darbu ar nosaukumu "Ziemassvētku brīnums". Savukārt devītklasnieks Gundars Salmanis lepojas ar paša darināto koka haizivi.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Šovā “Koru kari” – arī mūsējie!

Jau četrus svētdienu vakarus TV skatītāji savos ekrānos var vērot aizraujošas un muzikālas sacensības. “Koru kari” ir skatītāju iemīļotais muzikālais šovs, kas iepriecina gan mūzikas cienītājus, gan līdzjutējus! Šajā aizraujošajā cīņā piedalās 10 pilsētu kori, kuri sacenšas par prestižo titulu – skanīgākā un talantīgākā kora godu. Šova noslēgumā uzvarētāju koris saņems galveno balvu – 10 000 eiro, kas tiks novirzīti labdarībai. Katrs koris, ko vada pieredzējis mentors, pārstāv savu pilsētu un cīnās ne tikai par žūrijas locekļu vērtējumu, bet arī par skatītāju atbalstu. Prieks un lepnums, ka šo desmit talantīgo koru dziedātāju pulkā ir arī mūsējie – bijušie Balvu novada iedzīvotāji.

Gandarīta būt otrā kameras pusē

Zane Gulbe (vēl pirms gada bija Bukša) – dzimusi un augusi Balvu novada Baltinavā, 29 gadus jauna. Šobrīd dzīvo Rīgā un strādā filmu ražošanas uzņēmumā, kur pilda izpildproducentes pienākumus. Zanei joprojām bieži sanāk paviesoties dzimtajā pusē, jo viņa dzied mammas Marijas Bukšas vadītajā Baltinavas vokālajā ansambli “Naktsvijoles”.

Bijusi baltinaviete atzīst, ka šajos “Koru karos” viņai ir diezgan daudz paziņu no Rīgas, Jelgavas un Baldones. Un, iespējams, daudziem koristiem noteikti bija līdzīgi kā viņai, kad pirms 17 gadiem televīzijā rādīja “Koru karu” pirmo sezonu, kurā uzvarēja Atis Auzāns, Zane vēl bija mazs ķipars, kas lielām acīm skatījās un sapņoja arī pati kādreiz tur piedalīties. ““Oranžais koris” vispār saistās ar tādu kā latgaliešu kultūras renesansi, kas arī mani toreiz ļoti iedvesmoja – ka Latgale var, turklāt var pilnīgi visu. Līdz ar to var teikt, ka izdevās piepildīt mazu bērnības sapni. Man vienmēr licies, ka nevajag uztvert sevi pārāk nopietni, tāpēc nolēmu, – kāpēc gan nepamēģināt pieteikties jaunajai sezonai?! Visu mūžu esmu dziedājusi, absolvējusi Baltinavas Mūzikas un mākslas skolu, ar kuriem apceļojusi daudzas valstis no Šveices līdz ASV, tāpēc par savu vokālu pārāk nebaudījos. Vairāk raizējos, kā to visu savienošu ar aktīvo darbu. Bet prieks, ka ir tik saprotoša un atbalstoša ne vien ģimene, bet arī darba kolēģi,” teic “Daugavpils tumšzilā kora” dziedātāja.

Zane stāsta, – kad pildīja anketu, saprata, ka sāpēs sirds, ja blakus skanēs latgaliešu valoda, bet viņa stāvēs cita kora rindās. Tāpēc nolēma, ka viņai jābūt vienīgajai korī, kas pārstāv Latgali – “Daugavpils tumšzilā korī”. Atlase norisinājās Daugavpilī, bija jāsaprot viena a cappella dziesma. Taču žūrija pārsteidza, ka būs tomēr jādzied arī otra dziesma angliski. Zane izvēlējās dziedāt “Zombie”, un brīdī, kad viens no žūrijas locekļiem viņu sāka filmēt ar telefonu, nāca apjaušana, – laikam tā ir laba zīme. Drīz pēc tam atnāca ziņa, ka Zane uzņemta kora rindās.

Ar katru raidījumu gatavošanās šovam kļūst arvien intensīvāka. Lielākais izaicinājums korim ir horeogrāfija un tērpu

meklēšana, ar ko līdz šim veiksmīgi tikuši galā. Bijusi baltinaviete priecājas, – ir tik forši, ka korī piedalās ļoti aktīvi cilvēki no dažādām jomām – ir gan kultūras organizatori, gan inženieri, tāpēc arī katrs var dot kaut ko savu. “Mēs jokojam, ka normāli cilvēki šādi fiziskai un mentālai slodzei nepiesakās, tāpēc tikai loģiski, ka visi ir traki izpalidzīgi – ja ir problēma, skries un kopā to risinās. Ļoti patīk, ka mums ir diezgan liela demokrātija – varam ieteikt savas idejas gan dziesmām, gan priekšnesumiem, un vadība uzklausa. Esam jau sadraudzējušies un man īpaši tuvi kļuvuši mani Reigas latgalieši, ar kuriem kopā katru nedēļu braucam trīs stundas turp un trīs atpakaļ uz mēģinājumiem,” atklāj Zane. Viņa stāsta, ka “Daugavpils tumšzilais koris” kinostudijā telpu dala ar Talsu kori un Marku Rivu, ar kuriem jau paspējuši sadraudzēties, atbalsta viens otru un pēc nodziedāšanas parasti sagaida ar ovācijām. Ļoti labs kontakts izveidojies arī ar “Rīgas dzintara kori” un “Baldones rozā kori”, tādēļ vēl jo vairāk žēl, ka baldoniešiem šovs bija jāpamet. “Protams, kaut kāda konkurence mūsu starpā ir, bet kori sadzīvo ļoti draudzīgi. Īpaši forši ir mirkli pirms šova sākuma un beigās, kad visi stāvam kopā. Skatītāji pie televizora to neredz, jo tad ir reklāmas pauzes, bet mēs visi vienojamies kopīgās dziesmās ar skatītājiem klātienē – sajūta ir kā mini Dziesmu svētkos,” atklāj Zane.

Daugavpils kora dalībniece atzīst, ka viņai ārkārtīgi interesanti šoreiz būt otrā kameras pusē un redzēt, kā TV ražošana atšķiras no kino ražošanas. “Pagājušajā nedēļā bija arī pirmizrāde mūsu filmai, kas man bija jāorganizē, tāpēc slodze bija dubultā. Taču viss tika paspēts, un par to paldies manai saprotošajai ģimenei. Noteikti visspilgtākās emocijas bija pirmajā raidījumā, bet vienmēr ir liels prieks redzēt pazīstamas un mīļas sejas skatītājos klātienē. Tas nomierina un iedvesmo. Ir liels gods un pateicība, ka skatītāji mūs atbalsta. Lai arī izskan daudz joku par latgaliešiem un ballēšanos, mēs savu darbu uztveram ļoti nopietni un līdz šim saņemtās simpātiju balvas esam ieguldījuši tikai un vienīgi priekšnesumu uzlabošanā – gan vizuālajos efektos, gan tērpu ziņā. Liela daļa summas vēl gaida, nav iztērēta, kā arī daļu plānojam ziedot,” atklāj bijusi baltinaviete. Viņa atzīst, ka

Zane Gulbe, “Daugavpils tumšzilais koris”. Zane priecājas, ka atbalstītāju vidū ir arī vīrs un mamma. Diemžēl pagājušajā svētdienā Daugavpils koris šovu pameta.

Daugavpils kora dalībniekiem paveicies ar stingru horeogrāfi, kura dziedātājus uz trīs minūtēm spēj padarīt par dejotājiem, kā arī liels prieks ir strādāt ar Arni Slobožaninu un jauko diriģentu Jevgeņiju Ustinskovu. “Šis ir ļoti skaists, lai arī brīžiem fiziski nogurdinošs piedzīvojums. Bet esam ārkārtīgi pateicīgi skatītājiem un Latgalei par lielo atbalstu. Ceram turpināt iepriecināt mūsu atbalstītājus ar skaistiem un aizraujošiem priekšnesumiem,” teic Zane Gulbe.

Mūzika ir viņas dzīve, kaislība un nākotne

Angelina Krivošejeva – 17 gadus jauna bijusi balveniete, dzīvo Rīgā un mācās Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskolas 2. kursā, diriģēšanas nodaļā pie Ulda Kokara. Paralēli mācībām aktīva kora “Sōla” dalībniece, kas viņai ir ļoti nozīmīgs un mīļš kolektīvs.

Angelīna stāsta, ka dažas dienas pirms Jaunā gada, pārlūkojot “Instagram”, Andreja Reiņa Zitmaņa profilā ieraudzīja informāciju par “Koru karu” atlasī. Tā ļoti ieinteresēja, tādēļ viņa nolēma pieteikties. “Atlase notika 5. janvārī “Spice Home”. Kad ieradās un ieraudzīja lielu cilvēku pūli, sākotnēji šķita, ka manas izredzes ir niecīgas. Tomēr pēc trīs nedēļām e-pastā saņēmu ziņu, ka esmu iekļauta Andreja Reiņa Zitmaņa kora sastāvā. Tas bija neaizmirstams brīdis! “Koru karos” piedalās desmit pilsētu kori, kurus vada pieredzējuši vadītāji un pārstāv savu pilsētu. Rīgu šajā sezonā pārstāv divi kori ar vadītājiem Aminatu un Andreju. Kad pieteicos uz atlasī, nevienu brīdī nebiju iedomājusies sevi pie kāda cita kora vadītāja, kā tikai pie Andreja, jo šī cilvēka enerģija, profesionālisms un iedvesmas gars, kas spēj vienot un motivēt, ir unikāla iespēja attīstīties un gūt jaunu pieredzi,” neslēpj bijusi balveniete.

Angelīna atklāj, ka “Rīgas dzintara kora” mēģinājumi notiek 3-4 reizes nedēļā, atkarībā no nepieciešamības. Viņasprāt, interesantākais gatavošanās posms ir pirmo reizi dzirdēt, kā koristu balsis skan jaunā dziesma, un redzēt, kādu horeogrāfiju izdomājusi horeogrāfe Marija. Katrs kora dalībnieks var sniegt savas idejas, piemēram, tērpu izvēlē, dziesmas interpretācijā vai kustībās, lai uzlabotu kora koptēlu, bet, kā uzskata Angelīna, kora menedžerei Sintijai tas izdodas vislabāk! Katrā svētdienas “Koru karu” šovā dzied cits solists. Bijusi balveniete stāsta, ka

viņu kori solistu izvēle notiek demokrātiski – tie, kuri vēlas, var pieteikties uz konkrētu solo noklausīšanos, un Andrejs kopā ar kormeistari Paulu izvēlas atbilstošāko tembru un skanējumu konkrētajai dziesmai. “Mūsu koris pazīstams kā “Rīgas dzintara koris”, un mēs īpaši lepojamies ar dzintaru kā identitātes simbolu. Katrs dzintara gabaliņš ir unikāls ar savu nokrāsu un gaismas starojumu, kas mūsu gadījumā simbolizē kora dalībnieku daudzveidību un vienotību. Lai izceltu šo saikni, katram no mums ir kaklarota ar dzintara akmentiņu, kas vieno un atgādina par mūsu kopīgo mērķi. Nesen mēs izgatavojām arī vienotus hūdijus, kas stiprina kolektīva identitāti un rada piederības sajūtu,” teic Angelīna. Viņa priecājas, ka koristi jūtas kā ģimene – agrajos tiešraides dienas rītos kinostudijā paši kopīgi gatavo brokastis, radot siltu un mājīgu atmosfēru. Turklāt uztur draudzīgas attiecības ar citu koru dalībniekiem, daloties pieredzē un atbalstot cits citu, kas veicina pozitīvu un saliedētu atmosfēru visā “Koru karu” kopienā. Bijusi balveniete nenoliedz, – protams, sacensību gars ir jūtams, bet tas vairāk motivē, nevis rada spriedzi.

Angelīna apliecina, ka uzstāšanās televīzijā ir aizraujoša pieredze, kas sniedz iespēju izbaudīt skatuves burvību, mijiedarboties ar kamerām un piedalīties intervijās. Tā ne tikai veicina koristu kā mākslinieku izaugsmi, bet arī ļauj attīstīt viņu sociālo tīklu klātbūtnē, daloties ar skatītājiem aizkulišu mirkļos un personīgajos stāstos. “Lai gan rezultātu paziņošana ir satraucošāks brīdis, kopumā šī pieredze ir neatsverama, bagātinot mūs gan profesionāli, gan personīgi. Esmu pieredzējusi uzstāšanos televīzijā ar Balvu Mūzikas skolas vokālo ansambli un kori “Sōla”, bet “Koru karu” šovs manā dzīvē ir pirmo reizi. Šī pieredze sniedz iespēju izaicināt sevi, augt kā māksliniecei un

Angelina Krivošejeva, “Rīgas dzintara koris”. Angelīna apliecina, ka uzstāšanās televīzijā viņai ir aizraujoša pieredze, kas sniedz iespēju izbaudīt skatuves burvību.

dalīties savā mīlestībā pret mūziku ar citiem. Mūzika man ir ne tikai vaļasprieks, tā ir mana dzīve, mana kaislība un mana nākotne!” atklāj jaunie.

Pat lauztā kāja nav šķērslis uzstāties

Artis Zaharāns – bijušais Balvu pagasta iedzīvotājs, 33 gadus jauns, šobrīd dzīvo Rīgā, strādā IT uzņēmumā “Atea”, brīvajā laikā daudz koncertē ar grupu “Krēsla”, kas nupat izlaidusi jaunu singlu, un nu jau trīs nedēļas nogales redzams “Rīgas sarkanā kora” sastāvā TV ekrānos.

Artim aiz muguras 12 gadu pieredze vienā no Latvijas labākajiem amatierkorim – Latvijas Kultūras akadēmijas jauktajā korī “Sōla”. Pirms aptuveni pusotra gada viņš no kora aizgāja, bet šobrīd sakārojās pamēģināt izmēģināt savus spēkus kaut kādā citā dziedāšanas formā, tieši tādēļ šis TV projekts šķita interesants un uzrunāja. Vienīgais koris, kurā Artis apsvēra domu piedalīties, ņemot vērā dziedātājas Aminatas lielo pieredzi augsta mēroga pasākumos un spēju radīt kvalitatīvu šovu ar lielu pievienoto vērtību, bija “Rīgas sarkanais koris”. Tiesa gan, gribētāju tikt Aminatas kolektīvā bija ne mazums un atlase izvērtās diezgan spēcīga – no visiem 140 cilvēkiem, kas ieradās, tika izvēlēti vien 16. Artis bija to skaits.

Bijušais Balvu pagasta iedzīvotājs stāsta, ka par priekšnesuma galveno koncepciju atbild trīs cilvēki – pati Aminata, diriģents Rihards Lapiņš un hereogrāfe Eliza Kaija. Mēģinājumi notiek regulāri un laika sagatavoties svētdienas šova tiešraidei pietiek. Kā teic Artis, – pagaidām koristi nav patērējuši lielāku laiku mēģinājumos, kā plānots – tās ir 2-3 stundas katrā mēģinājumā, četras reizes nedēļā. Bet vēl jo lielāks prieks muzicēt un mēģināt, ja ir brīnišķīgs kolektīvs, kurā viens otram sniedz lielu

atbalstu. Artis pārējo koristu gādību jau paspējis izjust, jo pirms otrās tiešraides viņš salauza kāju, bet tieši kolēģi bija tie, kuri daudz izpalīdzēja, lai kopā varētu muzicēt un piedalīties tiešraidēs. “Uzstājos ar salauzto kāju – pat tas man nebija šķērslis. Ja otrajā tiešraidē vēl uz kājas bija ortoze, tad trešajā raidījumā saņēmu atļauju islaicīgi, uz dažām minūtēm, to noņemt. Izturēju godam. Prieks, ka mums izveidojusies laba komunikācija gan pašiem savā starpā, gan ar vieniem no tuvākajiem draugiem – “Baldones rozā kori”. Žēl, ka trešajā tiešraidē viņus izbalsoja – šis koris bija ārkārtīgi sirsniņgs,” apliecina Artis.

Būdam grupas “Krēsla” dalībnieks, Artis atklāj, ka, piedaloties TV šova tiešraidēs, lielu stresu neizjūt, bet patīkams uztraukums ir pirms katras uzstāšanās, kad jākāpj uz skatuves. Tajā brīdī svarīgi atcerēties visas kustības, pareizi nodziedāt, sagaidīt, kāds būs žūrijas vērtējums un, galu galā, vai koris tiks uz nākamo nedēļu. “Labākais ir tas, ka mums ir iespēja tur visiem būt kopā, katram atbalstīties uz blakus pleca un sagaidīt lēmumu – vienalga, kāds tas būtu. Atbalstu jūtam ļoti lielu – no draugiem, paziņām, kolēģiem un pilnīgi svešiem cilvēkiem. Un ir liels prieks, ka mēs spējam pārliecināt skatītājus ar kvalitāti, ko sniedzam, ka par mums ir vērts balsot un mums ir vērts palikt arī nākamajās nedēļās. Tuvākais mērķis šovā ir palikt no nedēļas uz nedēļu, bet dienas beigās mēs visi atceramies, par ko cīnāmies. Ja tiksīm līdz finālam un izdosies uzvarēt, mēs ziedosim naudu bērnu jaundzimušo rehabilitācijas centram “Poga”. Mūsaprāt, tas ir ļoti, ļoti vērtīgs mērķis,” apliecina Artis.

Artis Zaharāns, “Rīgas sarkanais koris”. Artis gandarīts, ka koris joprojām spēj pārliecināt skatītājus ar priekšnesumu kvalitāti.

Ja Balviem būtu savs koris, noteikti dziedātu tajā

Dagmāra Laicāne – 24 gadus jauna bijusi balveniete, šobrīd pārcēlusies uz Rīgu, kur Āgenskalna bērnu-dārzā “Bitīte” strādā par mūzikas skolotāju.

Uzzinot par pieteikšanos šovam “Koru kari”, Dagmāra ilgi domāja, vai tiešām vēlas piedalīties un kurā korī tieši. Beigās viņa izlēma, – pieteiksies, ja Rīgas kori vadīs kāds mūziķis, no kura vēlētos iegūt zināšanas un iespaidoties. Diemžēl diezgan ilgi nebija pieejama informācija par to, kuri būs šie mākslinieki, līdz ar to nācās nogaidīt arī ar anketas aizpildīšanu. Taču, līdzko izskanēja informācija, ka vienu no Rīgas korim vadīs dziedātāja Aminata, Dagmāra nedomājot aizpildīja anketa.

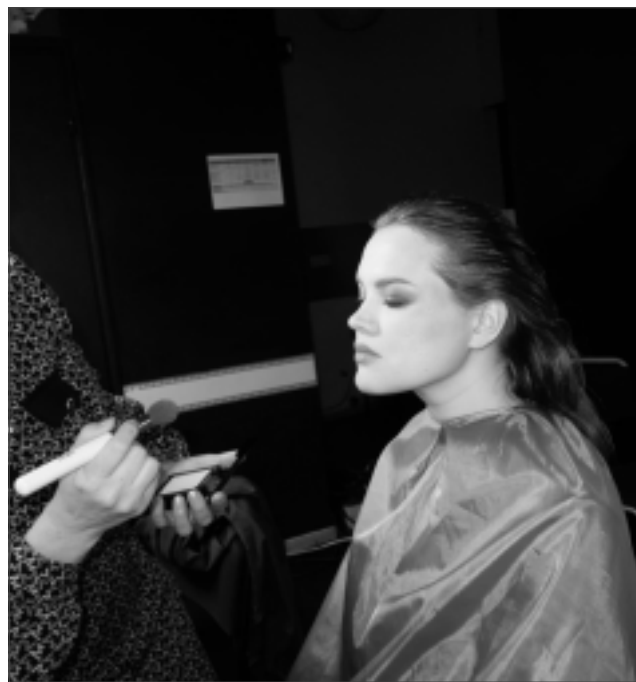
Bijusi balveniete apliecina, ka viņas koris tiešraidēm gatavojas diezgan intensīvi – mēģinājumi notiek otrdienu, trešdienu un piektdienu vakaros, kā arī sestdienu rītos Rīgas kinostudijā. Dziesmas koristi izvēlas kopā – vairāki varianti tiek nosūtīti producentiem, no kuriem viņi apstiprina vienu. Dagmāra atklāj, ka lielākoties ideju autore ir Aminata, bet lieliskā horeogrāfe Eliza Kaija Kažemaka apaudzē idejas ar deju soļiem. Paralēli horeogrāfijas mēģinājumi norisinās tradicionālie kora mēģinājumi ar diriģentu Rihardu Lapiņu, kuros dalībnieki apgūst dziedamo materiālu. “Man šķiet interesanti visi mazie aspekti, kas jāņem vērā, lai viss kopā izdotos. Nesmu bieža sociālo tīklu izmantotāja, tāpēc aizraujoši šķiet arī tas, kā norisinās kora sadarbības ar atbalstītājiem, sociālo tīklu materiālu filmēšana un montēšana. Kolektīvs ir foršs, draudzīgs, esam no dažādām vietām un ikdienā nodarbojamies ar dažādām lietām,

bet mūs vieno centība, spēja koncentrēties un apņēmība strādāt intensīvi,” teic Dagmāra.

Viņa priecājas citos koros satikt savus paziņas un atzīst, ka nevienā brīdī nav izjutusi negatīvu attieksmi no konkurentiem. Gluži otrādi – jūtams pozitīvs un veselīgs sacensību gars! “Mūsu kora telpas ir tieši blakus Baldones kora telpām, ar viņiem dibinājās tuvāks kontakts, bet žēl, ka Baldones korim raidījums bija jāatstāj,” skumji secina “Rīgas sarkanā kora” dalībniece.

Dagmārai šī nav pirmā pieredze, uzstājoties televīzijā. Viņa atzīst, ka sajūtas ir labas un nedaudz nomierina fakts, ka 12 gadu laikā nekas daudz nav mainījies: “2012. un 2013. gadā kopā ar ģimeni piedalījāmies LNT šovā “Dziedošās ģimenes”. Es jau smejos, ka pavadošais sastāvs ir tas pats, producenti – tas pats, trūkst tikai “Maximas 11”. Bet vissatraucošākais mirklis šovā ir, kad nosauc nākamās nedēļas dalībniekus, jo nekad nevar zināt, kas notiks. Rīgas korim nav īpaši laba pieredze ar ilgu uzturēšanos iepriekšējos “Koru karos”, bet es ticu un ceru, ka spēsim noturēties ilgi!” apņēmības pilna teic Dagmāra. Viņa atklāj, ka šī šova pieredze pašai ļoti patīk, jo ir iespēja mācīties kaut ko jaunu, dibināt kontaktus un izkāpt no komforta zonas.

Tīkpat liels prieks Dagmārai arī par lielo atbalstu ikdienā gan no draugiem, gan no ģimenes, gan kolēģiem: “Man ļoti patīk dzirdēt komentārus arī par priekšnesumiem – pat ja tie nav tikai komplimenti. Paldies liels arī Balvu iedzīvotājiem par atbalstu! Ja Balviem būtu savs koris, es noteikti dziedātu tā sastāvā. Taču, neskatoties ne uz ko, nesu Balvus cieši sev klāt arī lielajā Rīgā!”

Dagmāra Laicāne, “Rīgas sarkanais koris”. Dagmāra tic, cer un ir apņēmības pilna, ka koris šovā spēš noturēties vēl ilgi.

Ziņu, ka meklē dalībniekus, uztvēra kā zīmi

MĀRIS ZAHAROVS – bijušais balvenietis, 29 gadus jauns, strādā IT nozarē, dzīvo Aizkraukles pusē.

Vēlme nokļūt koristu rindās Mārim radās jau bērnībā, skatoties “Koru karu” pirmo sezonu. Bet šogad, ieraugot ziņu, ka meklē dalībniekus “Aizkraukles sudrabpelēkajam korim”, viņš to uztvēra kā zīmi – jāiet un jāizmēģina. Bet kādēļ tieši Aizkraukles kori? Bijušajam balvenietim atbilde vienkārša, – tādēļ, ka viņš dzīvo Aizkraukles novadā.

Gatavošanās televīzijas tiešraidēm visiem korim ir intensīvs darbs, un izņēmums nav arī Aizkraukles kora dalībnieki. 4-5 reizes nedēļā, vakaros, notiek mēģinājumi, kuros interesantākā daļa Mārim pašam šķiet tieši horeogrāfija. “Ja ar mūziku jau sen esmu uz ‘tu’, tad ar kustībām ir gluži pretēji,” apliecina bijušais balvenietis. Viņš priecājas, ka kolektīvā valda draudzīga gaisotne un visi diezgan labi satiek, taču, tā kā mēģinājumi aizņem lielāko brīvā laika daļu, ārpus tiem vēl pagaidām nav sanācis tikt. “Kā jau minēju, esam sadraudzējušies un kopā domājam par nākamajiem priekšnesumiem. Solistus nosakām primāri pēc dziesmas (piemēram, “Spice Girls” dziesmai puišu solo, visticamāk, nebūs tik efektīvs kā meiteņu), sekundāri pēc potenciālo solistu spējam. Galavārds pavisam noteikti ir kora

vadītājam un kormeistaram, taču tas nenozīmē, ka kādu piepiedis vai, tieši pretēji, noraidīs,” atklāj Māris. Viņš piebilst, ka Aizkraukles koris kinostudijas telpās ir diezgan nodalīts no citiem, tādēļ liela komunikācija ar pārējiem korim izpaliek – tik vien, cik satiekoties uz skatuves vai gaitenā. Arī sacensību gars, šķiet, vēl nav īpaši sajūtams, taču Māris pieļauj, ka tas noteikti parādīsies brīdī, kad kora paliks mazāk.

Visiem koristiem dziedāšana ir ikdiena, taču uzstāšanās televīzijas priekšā daudziem ir kas jauns. Arī bijušais balvenietis atzīst, ka TV tiešraidēs piedalās pirmo reizi, taču, neskatoties uz to, pārāk lielu satraukumu nejūt, piebilstot, ka laikam lielais skatuves stāžs dod savu pienesumu. Taču, lai vai kā, Māris apliecina, ka “Koru karos” iegūtā pieredze ir forša, jo radušies daudzi jauni paziņas, taču tai pat laikā viegli nav: “Daudzi garie, vēlie un biežie mēģinājumi faktiski paņēmu visu brīvo laiku, taču ikdienas darbus tie neatceļ. Laika gaitā sākas istā cīņa ar sevi – kad ir jāsaņemams un jādara,” teic Aizkraukles kora dalībnieks.

Māris Zaharovs, “Aizkraukles sudrabpelēkais koris”. Māra stiprais plecs ir ģimene. Tiesa gan, mazākais puika ir pārāk mazs, lai izturētu tik garus koncertus.

Brīvbrīdī sagatavoja S.Karavoičika

Skaistumam un sirdspriekam

Putni priecē saimnieci un ciemiņus

“Gaidām Lieldienas, sauli un pavasarīgi siltu laiku,” teic bijusi lazdukalniete, tagad Daugavpils iedzīvotāja SIGNIJA ZIZLĀNE, kura izveidojusi un iekopusi skaistu īpašumu Svētes pagastā, piedāvājot ikvienam interesentam aplūkot lavandas, bites, trušus, dažādus putnus, puķes un lauku dažādību.

Tā kā tuvojas Lieldienas un Signija nepārtraukti pilnveido lauku īpašumu, tautājam par putniem, kas ienākuši viņas saimniecībā. Šķirnes ir dažādas, arī vārdi vairākiem putniem izvēlēti atbilstoši izskatam vai raksturīgākajām īpašībām. Piemēram, baltais Puškina šķirnes gailis Cukuriņš pēc rakstura esot nešpetns, gribot ar visiem kauties, neprotot draudzēties ar citiem putniem. Populārākā no vistām ir Žozefīne, vairākiem gaiļiem doti cilvēku vārdi – Kārlītis, Antoniņš, Pēterītis, bet vispopulārākais saimniecībā ir zostēviņš Jezupiņš, kas ir saimnieces mīlulis. Viņš, kā stāsta Signija, ir ļoti gudrs, sargā māju, vienmēr saimnieci sagaida, skaļi brīdina, ja garām lido putni vai tuvojas cilvēki. Zosis saimniece iegādājusies Madonas pusē, – priecājas par 16 Holmogoru, Ķīnas, Sevastopoles (tās līdzinoties balerīnām, jo skruļļojas spalvas), Āfrikas un citu šķirņu zosīm. “Ir man arī tītari, pīles, piemēram, Indijas skrējējpiles, cekulpīles, Pekinas un muskatpīles, kuras iesaku visiem, jo tās ir mierīgas un klusas. Savukārt pērļu vistas ir skaļas, īpaši tēviņi, viņi skrien pakaļ cilvēkiem, bļauj, atgādinot malkas zāģa skaņu, ir bravūrīgi skandālisti. Katram putnam, līdzīgi kā cilvēkam, ir savs raksturs. Pērļu vistas un pīles, arī gailis Pēterītis guļ kopā ar zosīm, citas vistas neriskē. Esmu iegādājusies skaistumam pāvbaložus (tie ir mana sirdslieta, jau sēž uz olām, ir izšķīlies pirmais cālis), mazās Ķīnas paipalas, drīzumā būs arī parastās paipalu vistiņas, ir arī mazās Čabo un Zīda vistas, arī skaļās un emocionālās Latvijas cukurvistiņas, kas jau ir gandrīz izmirusi šķirne,” stāsta Signija, piebilstot, ka ar inkubatora palīdzību plāno pavairot reto šķirņu vistas. Putni saimnieci priecē ar olām, ir dējuši gandrīz visu ziemu, dažs uz pavasara pusi paņēmis atpūtas pausi. Pīles jau dēj, drīz dēs arī zosis un tītari. “Olu pietiek pašai un cienastam citiem, divus gadus neesmu olas pirkusi. Putniem esmu iegādājusies divas mājiņas, viena ir aprīkota ar automātiskām durvīm, elektrību un sildāmlampām, savukārt lielo siltumnīcu okupēja zosu Jezups ar zosīm un pīlēm. Siltumnīcā ir izgriezts caurums, pa kuru viņi ielien iekšā vai kādā brīdī iziet pastaigā, neskatoties uz sniegu vai aukstumu. Putnus aukstums nebauda, galvenais, lai ir pieejama pārtika, ūdens, lai ir aizvējš un silti kājām. Atvedu putniem salmus, viņi labprāt sēž uz salmu kaudzes, tie ir kā sauss un silts paklājs. Ūdensputni visu ziemu uzturējās ārā, peldējās aukstā ūdenī, ēda sniegu, spēlējās, arī vistas ir norūdījušās, staigāja ārā visu ziemu,” atklāj saimniece, piebilstot, ka ziemā ik pa laikam gar žogu staigā arī lapsa kūmiņš. Signijai putni, dzīvnieki un augi ir sirdslieta, viņa par tiem rūpējas pat vairāk nekā dažs par cilvēkiem. Vistām ir izgatavotas šūpoles, piekārts spoguļis (īpaši pērļu vistām patīkot spoguļoties, bet runāties pie spoguļa ejot arī citi putni, lai gan Cukuriņš vienu spoguļi sasita), visiem putniem pieejams galds. “Tas vairāk humoram, lai arī viņiem ir, tā teikt, cilvēcīgi apstākļi, nevis tikai – sēdi un dēj olas!” smeļ saimniece.

Ar Kohinas šķirnes gaiļi Pēterīti. Šis gailis, kā stāsta Signija, ieguvis vārdu par godu viņas tētim, pēc rakstura ir lēnīgs un prātīgs.

Vistas. Putnus saimniece baro ar graudiem, kombinēto barību, kartupeļiem un kāpostiem, gaida izdīgstam pirmo zāli. Drīzumā Signija laidīs putnus staigāt gar visu lavandu malu, lai ravē, – būs mazāk ko plaut.

Jezups. Ja putni saķīvējas un sāk kauties, Jezups skrien viņus izšķirt. Arī Pēterītis palīdz izšķirt karojošu gaiļu pāri.

Gaiļi. Putni kopā ar saimnieci gaida ciemiņus. “Šajā sezonā būs daudz jaunumu un puķu, piemēram, ir iestādīti 1500 tulpu sīpoli, ierīkots permakultūras dārzs. Bites jau ir modušās, gribas ātrāk darboties dārzā. Ir plānots uzstādīt vēl vienu siltumnīcu, audzēt lizantes, gurķus un tomātus,” atklāj Signija.

Pāvbaložis. Šis šķirnes balodim astes vēdekli līdzīgs pāvu rotai. Signija baložus, kuri ne tikai brīnišķīgi izskatās, bet arī jauki dūdo, iegādājusies skaistumam.

Īsumā

Izsludina grantu konkursu

Aicinot zemju īpašniekus un apsaimniekotājus iesaistīties dabas atjaunošanā, Latvijas Dabas fonds (LDF) izsludina grantu konkursu dabisko pļavu atjaunošanas talkām. Grantam var pieteikties gan fiziskas, gan juridiskas personas, lai atjaunotu kādu no “Natura 2000” vienotajā Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo teritoriju tīklā iekļautiem retajiem un prioritāri aizsargājamiem zālāju biotopu veidiem. Grantu konkurss ir pirmā no vairākām aktivitātēm, kuras LDF 2025. un 2026.gadā īsteno ar devīzi “Darām pļavu kopā!” nolūkā izglītēt un iesaistīt sabiedrību dabisko pļavu saglabāšanā un atjaunošanā.

Konkursā var pieteikties gan fiziskas, gan juridiskas personas, kuras ir dabisko pļavu īpašnieki, tiesiskie valdītāji, turētāji vai sadarbības grupas, piemēram, nevalstiskās organizācijas un pašvaldības, kas noslēgušas vienošanos par talkas rīkošanu ar teritorijas īpašnieku vai apsaimniekotāju. Dalībniekiem jāaizpilda pieteikuma anketa, kurā jānorāda atjaunojamās teritorijas kadastra numurs, zālāju biotopa veids un citi parametri. Talku mērķis ir atjaunot pamestus, aizaugušus vai grūti pieejamus visapdraudētāko dabisko zālāju veidus, veicot pļaušanu, krūmu izciršanu, invazīvo sugu likvidēšanu un citus atjaunošanas darbus. Kritiskākajā situācijā ir nelieli, izolēti un sausi dabiskie zālāji, kas nereti atrodas pilsētu nomalēs, dabas taku malās, pilskalnu nogāzēs vai citās ainaviskās vietās. Tos ir sarežģīti iekļaut esošās apsaimniekošanas struktūrās, tāpēc šādu zālāju uzturēšana ir saimnieciski neizdevīga un dārga. Vienas pieteiktās talkas teritorijas platība nevar būt lielāka par 5 hektāriem un par katru atjaunoto hektāru varēs saņemt finansiālu atbalstu 600 eiro apmērā materiālu, inventāra un organizatorisko izmaksu segšanai. Ja aktivitāti apstiprina, teritorijas atjaunošanas talka jārealizē gada laikā no liguma parakstīšanas brīža.

Ielūdz uz Pūču nakti

Aicinot iepazīt noslēpumainos nakts putnus – pūces, Lubāna mitrāja informācijas centrs sestdien, 5.aprīlī, ielūdz uz Pūču nakti Lubānas apkārtnē. Pasākumā būs iespēja iepazīt Latvijā sastopamās pūču sugas, izgatavot meža pūces, apodziņa un urālpūces būrus, mācīties tumsā saklausīt un atšķirt pūču balsis. Interesentiem tikšanās Lubāna mitrāja informācijas centrā plkst. 18.00. Nepieciešams ērts, laika apstākļiem atbilstošs apģērbs un apavi. Līdzī var ņemt tēju un maizītes. Plkst. 18.00 plānota pūču būru darbnīca; plkst. 20.00 – prezentācija “Latvijā sastopamās pūces”; plkst. 21.00 – došanās naksnīgajā pārgājienā, kura laikā pasākuma dalībnieki klausīsies nakts putnus. Pārgājienu vadīs putnu vērotājs Dagnis Vasiļevskis. Pārgājiens ir piemērots pieaugušajiem un pusaudžiem, dalība – bezmaksas.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Atgriežoties pie publicētā

Balvu pilsētas ielās turpinās būvdarbi

Laikraksta "Vaduguns" pagājušajā numurā jau rakstījām, ka Balvu pilsētā sākusies ilgi gaidītā ne tikai Brīvības, bet arī Partizānu un Baznīcas ielu posmu atjaunošana. Pilsētai nozīmīgo ceļu remontdarbi paredzēti 1813 metru garumā, kā rezultātā būvnieki atjaunos gan asfaltbetona segumu, gan arī izbūvēs ūdenssaimniecības infrastruktūru un veiks citus šo ielu uzlabojošus darbus. Būtiski arī piebilst, ka visās trīs ielās pilnībā pabeigt remontdarbus plānots šogad. Tikmēr galvenos darbus centrālajā Brīvības ielā (jauna asfaltbetona uzklāšanu un nepieciešamo apakšzemes komunikāciju nomaiņu) būvnieks apņēmis noslēgt jau maija beigās.

Izmaksas – teju divi miljoni eiro

Brīvības ielā remontdarbi, kurus veic SIA "Rubate", notiek no tilta pār Bolupi līdz krustojumam ar Jāņa Logina ielu, bet Baznīcas ielā tie notiks no krustojuma ar Brīvības ielu līdz katoļu baznīcai (būvnieks – SIA "ĢL Konsultants", ar kuru līgumu plānots noslēgt aprīļa sākumā). Savukārt Partizānu ielu remontē SIA "Rubate", un darbi notiks 154 metru garumā – no Ķiršu ielas krustojuma līdz Partizānu ielai 66, kur bez jauna asfaltbetona seguma uzklāšanas tiks atrisināta arī ūdens atvades problēma, uzrokot grāvjus un atjaunojot meliorācijas sistēmu, kā arī tiks pārbūvēti esošie elektroliņijas tīkli un apgaismes elementi. Remontdarbu kopējās izmaksas par Brīvības un Baznīcas ielu atjaunošanu plānotas 1 575 659,29 eiro, no kā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums – 1 339 310,40 eiro, Balvu novada pašvaldības līdzfinansējums – 209 300,25 eiro un sadarbības partnera pašvaldības aģentūras "San-TEX" līdzfinansējums – 27 048,64 eiro. Savukārt kopējās izmaksas par Partizānu ielas posma atjaunošanu plānotas

297 248,58 eiro apmērā, no kā Eiropas Savienības finansējums (Taisnīgās pārkārtošanās fonds) – 252 661,29 eiro, bet Balvu novada pašvaldības līdzfinansējums – 44 587,29 eiro.

Autovadītāji aicināti būt saprotoši un, ja iespējams, izvēlēties alternatīvus maršrūtus, lai nodrošinātu nepārtrauktu satiksmi un mazinātu sastrēgumus. Jaunā asfalta uzklāšanas laikā būs noteikti arī satiksmes ierobežojumi Partizānu un Brīvības ielu posmā (no tilta pār Bolupi līdz Jāņa Logina ielai). Šobrīd jau ieviests transportlīdzekļu kustības ātruma ierobežojums '30 km/h' visā minētajā posmā, bet atsevišķu darbu laikā satiksmes plūsma tiks organizēta ar pagaidu luksoforu.

Izmantos caurdures metodi

Līdz ar minēto ielu remontdarbiem plānots atrisināt arī nepietiekamas ūdens atvades problēmu, piemēram, centrālajā Balvu pilsētas rotaļu laukumā pie skvēra, kas līdz šim pilsētas jaunākajai paaudzei un bērnu vecākiem nereti liedza iespēju pilnvērtīgi izmantot tā sniegtās iespējas. Kā tas tiks izdarīts? Balvu novada pašvaldības aģentūras "SAN-TEX" komunālais inženieris AIVARS PUGEJS skaidro, ka bez jauna asfaltbetona seguma uzklāšanas un apakšzemes komunikāciju papildus izbūves darbiem un remontdarbiem, kas jau šobrīd uzsākti, notiks arī lietus kanalizācijas notekūdeņu savienošana ar caurdures metodi jeb beztranšēju tehnoloģiju, kad nav nepieciešami lieli rakšanas darbi. Tas nozīmē, ka konkrētajā gadījumā ir noteikta lietus ūdens kolektora, kas vairs nedarbojas, atrašanās vieta stāvlaukumā pie picērijas "Zebra". Tā ar caurdures metodi tiks atrakta, un tas būs caurdures viens punkts. Savukārt caurdures otrs punkts būs Kalna ielā (pareizticīgo baznīcas apkārtnē), kā rezultātā kanalizācijas tīkli tiks savienoti, sakārtoti un tie varēs pienācīgi uzņemt notekūdeņus. Tādējādi plānots atrisināt ūdens atvades

problēmu rotaļu laukumā, lai tas lietus laikā neapplūstu. "Jau krietnu laiku iepriekš dažādos veidos centāties konstatēt, kādēļ minētajās pilsētas vietās ir ūdens atvades problēmas, tajā skaitā Turgus ielā. Tomēr tālāk par fakta konstatēšanu, ka zem Brīvības ielas esošais lietus kanalizācijas tīkls ir gluži vienkārši aizbrucis un nedarbojas, netikām. Tādēļ gaidījām šo būvniecības darbu laiku, un tagad gan darbu projektētājs, gan arī būvnieks drosmīgi apņēmušies nepieciešamos darbus paveikt. Vienlaikus jāuzsver, ka pa šiem kanalizācijas tīkliem notekūdeņu kustība nav notikusi jau vairāk nekā divdesmit gadus un būvnieka atbildībā nav risināt iekavētos darbus, bet ar caurdures metodi tehniski radīt apstākļus, lai kanalizācijas tīkli varētu pienācīgi funkcionēt un tādējādi tālāk ļautu mums pašiem risināt esošo problēmu. Līdz ar to šobrīd nevaru apgalvot, ka uzreiz pēc šiem darbiem, piemēram, rotaļu laukums vairs neapplūdis, jo pirmajos mēnešos vajadzēs veikt papildus skalošanas darbus un kontrolēt notekūdeņu kustību, bet rezultāts noteikti būs," uzsver A.Pugejs.

Jāpiebilst, ka caurdures veikšanas laikā, lai savienotu lietus kanalizācijas notekūdeņus, iedzīvotājiem, kā jau jebkuros remontdarbos, dažas dienas būs jāsaucaras ar zināmām neērtībām. Līdzīgi būvdarbi Balvu pilsētā gan notikuši jau iepriekš. Piemēram, ar šādu metodi caur Brīvības ielu tika izbūvēta siltumtrase pareizticīgo baznīcai.

Balvu novada pašvaldībā ik pēc divām nedēļām notiks būvsapulces, kurās iesaistītās puses tiks informētas par paveiktajiem un tuvākajā laikā plānotajiem remontdarbiem Brīvības, Partizānu un Baznīcas ielās. Pēc katras sapulces par aktuālāko remontdarbu situāciju laikrakstā "Vaduguns" informēsīm arī savus lasītājus.

Frēzē asfaltu. Pagājušās nedēļas otrajā pusē Brīvības ielā sākās vecā asfalta frēzēšanas darbi, kas turpinās arī šonedēļ.

Iespējams, daļas aizsargbarjeru vairs nebūs. Šobrīd vairākos Brīvības ielas posmos būvdarbu vajadzībām demontētas metāla aizsargbarjeras. Projektu vadītāja Arvita Voiciša informē, ka daļu aizsargbarjeru neatjaunos arī pēc remontdarbu beigām. Tiesa, tas gan rada potenciālu risku, ka, likvidējot aizsargbarjeras, kājāmājēji ceļa braucamo daļu varētu šķērsot vietās, kur to nav paredzēts darīt. "Mērķis ir, lai pēc remontdarbiem infrastruktūra un kopējā vide būtu gan vizuāli pievilcīga, gan arī praktiska. Tomēr, ņemot vērā iepriekš minētos riskus, to, kur aizsargbarjeras atstāt, bet kur – demontēt, vēl tiks lemts būvsapulcē," uzsver A.Voiciša.

Kādēļ Brīvības ielas asfaltā izfrēzēti asfalta pleķi? Pašā remontdarbu sākumā laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma vairāku iedzīvotāju jautājumus, kuri bija neizpratnē, kādēļ Brīvības ielā vairākās vietās izfrēzēti asfalta pleķi un pēc tam aiztaisiiti tādā veidā, ka zem automašīnu riteņiem tie kļuva nelīdzīgi, tika ātri izdangāti un radīja neērtības autovadītājiem? Balvu novada Centrālās pārvaldes Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāja Arvita Voiciša skaidro, ka būvnieks remontdarbu sākumā asfaltu aprēzēja ap akām un gūlijām (lietusūdens uztvērējs, kas savāc lietusūdeni no ielu tekņu un laukumu zemākajām vietām un ievada kanalizācijas vados), jo būvdarbos paredzēta arī jaunu aku un gūliju vāku uzstādīšana. "Tas tika darīts arī tādēļ, lai asfalta frēzes automašīna, turpmākajos būvdarbos frēzējot pārējo veco asfalta segumu, aku vākus nesabojātu, jo tie ir izmantojami otrreizēji. Šobrīd vecie vāki nodoti "SAN-TEX" rīcībā, lai pēc tam tos varētu uzstādīt vietās, kur vāki ir sliktākā tehniskā stāvoklī," piebilst A.Voiciša.

Sāisinās drošības salīņu. Brīvības ielā ir vairākas drošības salīņas, ap kurām, kā novērojuši iedzīvotāji, būvnieki aktīvi rosās jau no remontdarbu sākuma. Vai gaidāmas kādas izmaiņas? Projektu vadītāja Arvita Voiciša skaidro: "Remontdarbu projektētājs un būvnieks drošības salīņas paredzējis saglabāt, jo, tās likvidējot, tas radītu

apjukumu iedzīvotājos un transportlīdzekļu vadītājos. Tas tādēļ, ka salīņas Brīvības ielā bijušas jau daudzus gadus un iedzīvotāji un autovadītāji pieraduši pie šādas satiksmi regulējošas kārtības. Vienīgās izmaiņas skars attēlā redzamo drošības salīņu, kas atrodas Bērzpils un Brīvības ielu krustojumā – preti kultūras un atpūtas centram. Proti, tā tiks sāisināta, lai kravas transportlīdzekļiem būtu vieglāk veikt pagrieziena manevru. Kā zināms, līdz šim jau bijuši gadījumi, kad smagajām automašīnām šī salīņa radīja neērtības, kā rezultātā, veicot pagriezienu, tika bojātas trotuāra malā esošās aizsargbarjeras."

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis, foto – A.Kirsanovs

Svarcelšana

Zelts, sudrabs un bronza

Martā Balvu Sporta skolas svarcēlāji startēja pašmāju sacensībās un devās uz kaimiņvalsts Igaunijas pilsētu Albu, kopumā no abiem sporta pasākumiem mājup pārvedot divas zelta, divas sudraba un četras bronzas medaļas.

Sacensības Ventspilī

7. un 8.martā sporta namā "Centrs" Ventspilī notika Latvijas čempionāts svarcelšanā pieaugušajiem, kurā piedalījās 63 sportisti no Ventspils, Daugavpils, Ludzas, Ogres, Saldus, Rīgas, Tukuma, kā arī sacensībās ar panākumiem startēja Balvu Sporta skolas jaunie svarcēlāji. Loreta Ciukore izcīnīja 3.vietu svara kategorijā līdz 64 kg, Sandija Keiša – šajā pašā svara kategorijā ieguva 4.vietu, Harijs Bisenieks – 2.vietu svara kategorijā līdz 55 kg, Daniels Būde – 2.vietu svara kategorijā līdz 67 kg, Raivo Nāgels – 3.vietu svara kategorijā līdz 96 kg, bet Maksims Bistrovs – 4.vietu svara kategorijā virs 102 kg.

Jāpiebilst, ka šajās sacensībās piedalījās arī Ventspils Olimpiskās vienības svarcēlājs Ritvars Suharevs, kurš ir Latvijas rekordists svarcelšanā jauniešu, junioru un pieaugušo vecuma grupās, bet 2023.gadā kļuva par Eiropas čempionu. Pieredzējušais svarcēlājs startējis arī divās olimpiskajās spēlēs, 2021.gadā Tokijā svara kategorijā līdz 81 kg ar kopsummā paceltiem 358 kg izcīnot 6.vietu, bet 2024.gadā Parīzē startēja svara kategorijā līdz 73 kg, pirmajos divos raušanas mēģinājumos netika galā ar 147 kg, bet no trešā piegājiena pleca traumas dēļ atteicās un palika bez rezultāta.

Sacensības Igaunijā

Savukārt nupat aizvadītajās brīvdienās (22.martā) Igaunijas pilsētā Albu notika XII piemiņas kausa izcīņa svarcelšanā, kas veltīta Aleksandram Rūdolfam Lānem. L.Ciukore izcīnīja 1.vietu vecuma grupā "U-13". Turklāt perspektīvā svarcēlāja uzstādīja personīgo rekordu raušanā (53 kg) un divcīņas summā (120 kg), kā arī atkārtoja personīgo rekordu grūšanā (67 kg). Savukārt D.Būde ieguva 1.vietu vecuma grupā "U-17", uzstādot personīgo rekordu raušanā (81 kg) un divcīņas summā (176 kg). Tikmēr M.Bistrovs izcīnīja 3.vietu vecuma grupā "U-20", bet Renats Bistrovs ieguva šādu pašu vietu vecuma grupā "U-15".

Zelts kabatā! Attēlā uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena sacensībās Igaunijā – L.Ciukore. Jāpiebilst, ka pirmo vietu ieguvēji saņēma gan medaļu, gan arī kausu un T kreklu.

Medaļa Kurzemes pilsētā. Attēlā uz goda pjedestāla otrā augstākā pakāpiena (no kreisās puses) – Balvu Sporta skolas svarcēlājs Daniels Būde ar izcīnīto sudraba medaļu sacensībās Ventspilī.

Basketbols

Triumfē "Prince"

22.martā Rugāju Sporta centrā notika Balvu novada atklātā čempionāta basketbolā vīriešiem finālspeles, kurā šogad startēja piecas komandas.

Kopumā šogad turnīrā startēja piecas komandas, 5.vietā ierindojoties "Balviem", bet pirmajā pusfinālspeļē spēkiem mērojās komandas "Blieziens" un "Rugāju SC". Pēc regulārās sezonas noslēguma "Blieziens" basketbolisti bija turnīra tabulas līderi, kuri nebija piedzīvojuši nevienu zaudējumu, bet "Rugāju SC" pirms izslēgšanas spēlēm atradās 4.vietā. Tomēr tas nebija šķērslis, lai rugāji sagādātu nelielu pārsteigumu un, aizvadot ļoti labu spēli, ar rezultātu 98:82 apspēlētu "Bliezienu" un iekļūtu finālā. Savukārt otrajā pusfināla mačā tikās divas Gulbenes komandas – "Prince" (2.vieta pēc regulārās sezonas) un "Blice" (3.vieta pēc regulārās sezonas), ar rezultātu 96:84 pārākiem esot "Prince" basketbolistiem. Līdz ar to spēlē par 3.vietu tikās "Blieziens" un "Blice", ar rezultātu 91:81 uzvarot basketbolistiem no komandas "Blieziens". Nu un pēc tā sekoja lielais fināls, kurā "Rugāju SC" basketbolistiem diemžēl neizdevās uzvarēt, ar rezultātu 61:74 piekāpjoties "Prince" komandai. Neskatoties uz to, rugāji izcīnīja sudraba medaļas, bet "Prince" basketbolisti mājup varēja doties ar iegūto čempiontitulu.

Vērtīgākie spēlētāji labāko trīs komandu sastāvos – Artjoms Orehovs ("Blieziens"), Dāvis Circens ("Rugāju SC") un Rinalds Ozers ("Prince"). Visa čempionāta vērtīgākais spēlētājs jeb MVP – Ervīns Ivanovs, kurš šajā čempionātā pārstāvēja komandu "Prince", bet ikdienā cīnās leģendārās komandas "Gulbenes Buki" sastāvā. Pusfinālu starplaikos notika arī divi konkursi. Pirmais no tiem bija veiklības stafete, kurā uzvarēja Raitis Pušķis, 2.vietu ieguva Kārlis Zvirgzdiņš, bet 3.vietu – Kristeris Odītis. Savukārt otrs bija trīspunktu metienu konkurss, kurā maksimālais iegūstamo punktu skaits bija 30. 3.vietu ieguva Jānis Bindemanis, 2.vietu – Kristeris Ķikusts, bet nepārspēts palika Elvijs Kapteinis, kurš parādīja fantastisku rezultātu un ieguva 22 punktus. Ar šādu rezultātu var uzvarēt arī Latvijas basketbola līgā, kas ir pašas augstākās raudzes basketbola turnīrs visā Latvijā. Tāpat jāpiebilst, ka E.Kapteinis ikdienā spēlē Gulbenes "Buki Juniori" komandā.

Svaru stieņa spiešana guļus

Medaļu pūrs smagatlētikā

Noslēdzies šī gada ceturtais Latvijas kausa svaru stieņa spiešanā guļus posms un viens no diviem Latgales reģiona posmiem (Livānu novada čempionāts).

Sacensībās piedalījās 116 sportisti no 12 sporta klubiem. Lieliskus rezultātus nodemonstrēja arī Balvu novada sportisti (attēlā). Kategorijā "Sievietes" Vineta Sirmā izcīnīja 1.vietu (svara kategorija līdz 57 kg, rezultāts – 47,5 kg), bet Madara Dokāne ieguva 5.vietu (svara kategorija līdz 69 kg, rezultāts – 52,5 kg). Kategorijā "Juniori" Rauls Romanovskis ierindojās 3.vietā (svara kategorija līdz 74 kg, rezultāts – 95 kg). Kategorijā "Vīri" Kirils Logins izcīnīja 1.vietu (svara kategorija virs 120 kg, rezultāts – 147,5 kg). Savukārt kategorijā "Seniors 2" Igors Aleksejevs ieguva 1.vietu (svara kategorija līdz 74 kg, rezultāts – 110 kg), Andris Aleksejevs – 3.vietu (svara kategorija līdz 83 kg, rezultāts – 92,5 kg), Ilmārs Buliņš – 3.vietu (svara kategorija līdz 93 kg, rezultāts – 117,5 kg), Sergejs Sņegovs – 1.vietu (svara kategorija līdz 105 kg, rezultāts – 167,5 kg), bet Raimonds Celmiņš – 2.vietu (svara kategorija virs 120 kg, rezultāts – 110 kg).

Jāpiebilst, ka absolūtajā vērtējumā kategorijā "Seniors 2" Sergejs Sņegovs izcīnīja 2.vietu, bet komandu vērtējumā Balvu novada sportisti ieguva 8.vietu.

Nepalaid garām

Novusa turnīrs

29.martā Balvu sākumskolas aktu zālē notiks Balvu novada čempionāts novusā. Sacensību sākums pulksten 11, bet reģistrācija – no pulksten 10.15 līdz 11. Sportistu dalījums notiks grupās "Vīrieši" un "Sievietes". Nepieciešami maiņas apavi!

Telpu futbols Viļakā

30.martā Viļakas vidusskolas sporta hallē notiks Viļakas pilsētas 2025.gada kausa izcīņa telpu futbolā. Komandām jāpiesakās pie galvenā tiesneša Ervina Veļķera līdz 27.marta pulksten 19 (tel. nr.: 26337477, e-pasta adrese: sportacentrs@balvi.lv). Uz katru spēli komandā var pieteikt desmit spēlētājus. Komandās var spēlēt 2010.gadā dzimušie un vecāki.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Informē "Sadales tīkls"

Cik bieži elektrotīklu pabojā spalvaini vandaļi?

Ikviena ir kādreiz sastapies ar situāciju, kad mājokli ir pārtrūkusi elektroenerģijas piegāde, piemēram, vētras laikā. Tomēr laikapstākļi nav vienīgais faktors, kā ietekmē var tikt bojātas elektrolīnijas. Reizēm bojājumi izceļas arī, piemēram, dzīvnieku aktivitāšu ietekmē. Ja mājokli pazūd elektrība, bet ārā no vētras ne miņas, iespējams, ka par to parūpējies kāds lidonis vai četrkājis. AS "Sadales tīkls" apkopojusi četrus tipiskākos šādu gadījumu piemērus.

Stārķu ligzdošana uz elektrības stabiem

"Sadales tīklu" savā ziņā var dēvēt par balto stārķu lielsaimniecību, jo uz elektrolīniju balstiem ligzdas vij teju 80% balto stārķu populācijas Latvijā. Lai padarītu stārķu ligzdošanu drošāku gan pašiem putniem, gan arī apkārtējiem iedzīvotājiem, uzņēmums uz stabiem, kur drošības apsvērumi pieļauj, izvietojusi speciālas metāla ligzdu pamatnes. Tomēr arī šie pasākumi negarantē to, ka aktīvā ligzdošanas sezonā kāds no svēteļiem neaizskars elektrolīniju, piemēram, nesot zarus uz ligzdu. Stārķu izraisīti elektrotīkla bojājumi nav retums – 2024.gadā ir reģistrēti vairāk nekā 1200, kas ir

apmēram 8% no kopējā gada laikā reģistrēto bojājumu skaita.

Vados iekritis bebru sagrauzts koks

Visu Latviju caurvij gaisvadu elektrolīnijas vairāk nekā 55000 kilometru kopgarumā, un lielākais apdraudējums tām ir kritoši koki vai lūzuši zari. Lai gan "Sadales tīkls" no potenciāli bīstamiem kokiem regulāri attīra elektrolīniju trases, spēcīgās vētrās lūst un gaisvadu līnijas bojā arī ārpus trasēm augošie koki. Pie tā visbiežāk ir vainojams stiprs vējš, tomēr šīs dabas parādības sāncensis mēdz būt arī koksnes kārums bebrs. Ik gadu tiek fiksēti gadījumi, kad gaisvadu elektrolīniju bojājis tajā iekritis bebru sagrauzts koks. Šāda situācija pērn rudenī fiksēta, piemēram, Aizkraukles novadā, kad uz apmēram četrām stundām bez elektrības palika 280 novada iedzīvotāji – bebru sagrauztais koks kritot bija pārrāvis gaisvadu līnijas elektrības vadus.

Transformatoram piekļuvis grauzējs

Elektroapgāde var tikt traucēta arī apstākļos, kad transformatoram par tuvu piekļūst kāds dzīvnieks. Kaut arī trans-

formatori atrodas slēgtās telpās vai novietoti tā, lai nepiederošas personas tiem nevarētu piekļūt, dzīvnieki reizēm to tomēr pamanās izdarīt. Par šādiem nelūgtiem viesiem ik pa laikam kļūst, piemēram, seski, lapsas vai žurkas. Diemžēl pašiem četrkājām šāds piedzīvojums nereti beidzas ar bojāeju.

Bojājums kabeli, dzīvniekam rokot alu

Gaisvadu elektrolīnijas ir neatņemama dabas ainavas sastāvdaļa Latvijā, taču elektrolīnijas mēdz būt arī *neredzamas*. Proti, visu Latviju caurvij zemē ierakti kabeli, to kopgarumam sasniedzot apmēram 37 000 kilometru. Lai gan pazemes kabeli ir ievērojami retāk pakļauti dažādām ārējām iedarbībām un tos nevar bojāt stiprs vējš, pastāv faktori, kuru ietekmē arī kabelos var rasties defekti. Viens no izplatītākajiem cēloņiem – mežizstrādes vai būvniecības darbi, smagajai tehnikai pārrokot kabeli. Retāk, bet sastopamas ir arī situācijas, kad defektu kabeli izraisa meža dzīvnieki, rokot alu. Šāds gadījums fiksēts arī šogad martā, kad kabeļa defektu, visticamāk, izraisīja lapsa.

Mājokļa elektroinstalācijas pārbaudes un sarkanie karogi: kad saukt elektriķi?

Mājokļa elektroinstalācijas pārbaude ir jāveic ne retāk kā reizi 10 gados – tas noteikts Ministru kabineta ugunsdrošības noteikumos. Tomēr socioloģiskās aptaujas liecina, ka liela daļa sabiedrības nemaz nezina par šīs pārbaudes obligātu nepieciešamību, un arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests atklāj satraucošu tendenci – no aptuveni 1500 pērn pārbaudītām daudzdzīvokļu ēkām gandrīz pusē elektroinstalācijas pārbaudes nebija veiktas.

Kā norisinās elektroinstalācijas pārbaude un kādi ir signāli, ka tā jāveic nekavējoties? AS "Sadales tīkls" Mācību centra elektrozīnību eksperts AGNIS ALKSNIS īsumā izklāsta būtiskāko, kas iedzīvotājiem jāzina, lai parūpētos par mājokļa elektrodrošību.

Kas ir elektroinstalācijas pārbaudes un kāpēc tās ir jāveic?

Elektroinstalācijas pārbaude reizi 10 gados būtu jāuztver par tikpat pašsaprotamu lietu kā, piemēram, automašīnas tehniskā apskate. Kādēļ? Jo novecojusi, bojāta vai nepareizi ierīkota elektroinstalācija var izraisīt elektrotraumas un ugunsgrēkus, apdraudot mājinieku veselību un kopējo īpašuma drošību.

Pārbaudes laikā kvalificēts elektrospeciālists ar speciāliem mērinstrumentiem pārbauda elektrības vadus, kabelus, slēdzus un kontaktligzdas, tādējādi fiksējot kopējo elektroinstalācijas tehnisko stāvokli. Tiek novērtēti arī drošības slēdžu (drošinātāju jeb *korķu*) tehniskais stāvoklis un atbilstība. Pēc mērījumu veikšanas elektrospeciālists secina, vai mājokli esošā elektroinstalācija ir droši ekspluatējama, vai tomēr būtu nepieciešami remontdarbi vai pat pilnīga tās nomainīšana.

Atbildība par elektroinstalācijas pārbaudes veikšanu

Par elektroinstalācijas pārbaudes veikšanu konkrētā

nekustamajā īpašumā (dzīvoklī, privātmājā) ir atbildīgs tā īpašnieks, savukārt daudzdzīvokļu koplietošanas jeb publiskajās telpās – nekustamā īpašuma apsaimniekotājs. Būtiski, ka ikviens dzīvokļa īpašnieks ir tiesīgs pieprasīt nodrošināt iespēju iepazīties ar šādu koplietošanas telpās veikto pārbaudes apliecinājošiem dokumentiem.

Pārbaudes jāuztic tikai kvalificētiem elektriķiem

Elektroinstalācijas pārbaudi drīkst veikt kvalificēts elektriķis, uzrādot apliecinājumu par kvalifikāciju. Uzticama speciālista kontaktinformāciju var jautāt nama apsaimniekotājam, kā arī profesionālu elektriķu pakalpojumus mēdz piedāvāt pašvaldības, norādot, piemēram, komunālā dienesta vai jau konkrēta elektriķa kontaktus savā mājaslapā. Dažkārt elektriķa pakalpojumi ir ietverti mājokļa apdrošināšanā, tāpēc ir vērts izpētīt apdrošināšanas līgumu.

Pēc pārbaudes veikšanas elektriķis sagatavo oficiālu pārbaudes dokumentāciju, kurā sniedz atzinumu par elektroinstalācijas tehnisko stāvokli. Savukārt, ja pārbaudes laikā tiek konstatētas nepilnības, pārbaudes veicējam jāsniedz rekomendācijas nepilnību novēršanai.

Lai novērstu ne tikai trūkumus, bet arī noskaidrotu, kā no tiem izvairīties nākotnē, iedzīvotāji tiek aicināti būt prasīgiem pret pārbaudes veicējiem un uzdot visus neskaidros jautājumus.

Pārbaudes izmaksas

Pārbaudes izmaksas ir atkarīgas no konkrētajā īpašumā veicamā darba apjoma. Piemēram, vienistabas dzīvoklī iekšējā elektrotīkla pārbaude patlaban varētu izmaksāt ap 150-200 eiro.

Sarkanie karogi, kas liecina par iespējamiem bojājumiem

Nereti cilvēki savos mājokļos jau laikus pamana *sarkanos karogus* jeb pazīmes, kas varētu liecināt par iespējamiem elektroinstalācijas bojājumiem. Daži no izplatītākajiem indikatoriem:

- elektrības piegādes pārtrūkšana neizprotamu iemeslu dēļ jeb regulāra korķu izsišana";
- kontaktligzdu, gaismas slēdžu vai vadu karšana, *sišana pa pirkstiem*;
- nestabils spriegums mājoklī, piemēram, elektrības raustišanās (gaismas raustišanās), traucēta elektroiekārtu darbība;
- neizprotams elektrības patēriņa pieaugums elektriskās strāvas noplūdes dēļ.

Ja tiek pamanīts kāds no šiem *sarkanajiem karogiem*, ieteicams nevilcināties un sazināties ar elektrospeciālistu, piesakot mājokļa elektroinstalācijas pārbaudi, jo īpaši, ja zināms, ka pēdējos 10 gados šādas pārbaudes konkrētajā īpašumā nav veiktas.

Informē Zemkopības ministrija

Atviegloti tiešo maksājumu saņemšanas nosacījumi lauksaimniekiem

Lai atvieglotu dažu tiešo maksājumu pasākumu nosacījumus un ieviestu Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) stratēģiskā plāna 2023.–2027.gadam grozījumus, Ministru kabinets (MK) apstiprināja grozījumus tiešo maksājumu piešķiršanas kārtībā lauksaimniekiem no 2025.gada.

Noteikumos ieviesta jauna ekoshēma par ainavas elementu izveidi un saglabāšanu. Turpmāk lauksaimnieki atbalstu varēs saņemt par visiem saimniecības aramzemes hektāriem, ja tajos vismaz 1% platībā atradīsies ainavu elementi: biodaudzveidības salas, akmeņu kaudzes, diķi, koki, koku vai krūmu puduri, koku rindas, aizsargājami koki, dižakmeņi vai alejas.

Ekoshēmā par slāpekļa un amonjaka emisiju un piesārņojumu mazinošu lauksaimniecības praksi jeb par precīzo tehnoloģiju lietošanu ir nozīmīgi atviegloti nosacījumi, paredzot, ka turpmāk jāsniedz tikai informācija par mēslojuma izkliedi vai augu aizsardzības līdzekļu iestrādei izmantotajām tehnoloģiskajām iekārtām, vairs neparedzot detalizētas prasības par mēslošanas plāna izstrādi un informācijas iesniegšanu, tai skaitā GPS datiem.

Standartā par buferjoslu izveidi gar ūdenstecēm, kuros nedrīkst lietot mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļus (4; LLVS), paredzēts atvieglojums gar novadgrāvjiem - trīs metru vietā varēs veidot tikai vienu metru platu joslu, ja sateces baseina laukums ir mazāks par 10 kvadrātkilometriem vai blakus esošā lauka slīpums nav lielāks par 10,5%. Atšķirīgi būs identificēti novadgrāvji Lauku atbalst dienesta lauku bloku kartē, uz kuriem jāattiecinā trīs metru josla.

Noteikumos veikti precizējumi un papildinājumi arī 2. LLVS un 7. LLVS standartā, tostarp dzēsts 8. LLVS standarta pirmā prasība, kas paredzēja 4% atvēlēt ar ražošanu nesaistītām platībām vai anavu elementiem, ekoshēmā par ekoloģiski nozīmīgu platību, par saudzējošu lauksaimniecības praksi, par zālāju saglabāšanas veicināšanu un agroekoloģijas praksi bioloģiskajās saimniecībās, aktīvā lauksaimnieka definīcijā, kā arī atsevišķus tiešo maksājumu atbalsta piešķiršanas nosacījumus, informācijas sniegšanas un administrēšanas procedūras.

Zini un izmanto

Broņislavas Martuževas 101. gadadienai un Jānim Peteram veltīts koncertuzvedums "Vīna dvēsele" 2025.gada 13.aprīlī plkst. 16.00 Lubānas kultūras namā.

Broņislavas Martuževas personība, radošais mantojums un likteņgaitas ir Latvijas kultūrvēsturei un mūsdienu nacionālo vērtību stiprībai nozīmīgs piensūms, un tas kvalitatīvi spoži sasauca ar Jāņa Petera devumu Latvijas kultūrtelpai. Jānis Peters bija dzejnieks – laikmeta virzītājs, viņa dzeja bija zenitā, Dzejas dienās pie Raiņa pieminekļa nogura roka, sniedzot autogrāfus. "No dziesmas es esmu dzimis, / Par dziesmu man jāpaliek, / Sadedziniet mani / Un dziesmā izkaisiet."

Poētiskā teātra iestudējums "Vīna dvēsele" tapis par godu dzejnieka Jāņa Petera 85 gadu jubilejai. Plānojot šo pasākumu Lubānā, mēs nenotautām, ka tas būs arī piemiņas veltījums Dzejniekam. Viņa dzirnākmens ir samalis tik daudz saules svētītā spēka un mīlestības, ka mēs varam turpināt to ēst rīku rikām, skaidri zinot, ka "... mūsu mīļie nemirst, / Vien apsedzas ar puteni / Un kļūst par tēvuzemi."

Galvenajā lomā koncertuzvedumā ir Dzejnieks. Viņš un viņa teiktais Vārds ir bijis un ir liels modinātāja zvans latviešiem nozīmīgos izšķiršanās brīžos. Viņa vārdi "ar saknēm dziļi zemē, ar zariem debesīs" meklē atbildi: "Kas tad ir pa vidu - uz Tēvu zemes šīs?"

Dzeja: Jānis Peters, mūzika: Mārtiņš Egliens, režisore: Dita Lūriņa-Egliena. Dzied un dzeju runā: Dita Lūriņa-Egliena un Gundars Grasbergs. Spēlē: Raimonds Macāts (taustiņi), Jānis Kalniņš (ģitāra), Oskars Sproģis (bass), Kaspars Kurdeko (sitamie instrumenti), Mārtiņš Egliens (klaviers).

Satiksimies atjaunotajā Lubānas kultūras namā, Tiltā ielā 14! Ieejas maksa – 15 eiro (biļetes pirms pasākuma).

Pasākuma laikā būs iespēja iegādāties izdevumus:

*Martuževas dziesmu grāmata "Dzimst dziesmas tautā. Dzimst...", 2024.

*Broņislava Martuževa "Rakstītāja". Faksimilizdevums (pagrīdes laika dzeja), 2022.

*Broņislavas Martuževas "Likteņgaitu klade". 2020.

Apsveikums

Gadi ir divaini dārgumi, draugs,
Birst tā kā ziedi no ābeles salnā,
Nobirst kā ziedi un aizspurdz kā putni,
Pagaistot zilajā kalnā.

Gadi ir divaini, divaini, draugs,
Brīžiem tie brāžmaini, žilbi un strauji
Aizdip kā kumeli jaunības rītā,
Iekrīt kā zvaigznes mūžības klēpī.

Un šķiet – Tev vēl sētuvē
Viņu tik daudz, ka vari tos kaisīt bez skaita.
Taču tie visi Tev vienlīdz smeldz,
Kad steidzies tiem cauri atmiņu dzelzīs,
Un redzi, cik virtene īsa.

Sveiciens 80 gadu jubilejā **Ilgai Kovoļovai!**
Ina, Iveta ar ģimeni

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa. Piedāvā garās malkas gabalošanu, skaldišanu. Tālr. 26550272.

Pārdod malku.
Tālr. 29199444.

Skaldīta malka – jaukta, bērza. Izmērs pēc izvēles (25-50 cm). Cena no 65 EUR/m³. Tālr. 27839347.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ – 250 eiro.
Tālr. 29418841.

Pārdod sausu, skaldītu malku, 5,5 berkubi – 220 EUR.
Tālr. 26189956.

Pārdod labu 3-metrīgu malku.
Tālr. 25463287.

Līdzjūtības

Kaut varētu šo smilšu sauju nemit,
Bet to vairs nevar, maijs bez tevis
plauks...
Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Nem siltus vārdus aukstā ceļā līdzī.

(J.Osmanis)
Kad gājputni uz spāriem atnes pavasari,
Mūžības vārti atvēršies mūsu sirsniņās kaimiņienes
Māras Spožumas **MĀMIŅAI**.
Jūtam līdzī Tev, Māra, un visiem
tuviniekiem.
3.iecejas kaimiņi Bērziņš ielā 12

Tu esi katram viena, tomēr tikai viena,
Pie kuras kā pie saules bērni turas klāt.
Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām
birstot,
Uz mūžu smagai zemei tevi atdot, māt.

Visdzīlākā līdzjūtība **Mārai**
Spožumai, mīļo **MĀMIŅU** mūžības
ceļā pavadot.
Anna, Lana, Aina

Bezgalīgs tukšums un dziļas sāpes...
Apstāties laiks... Vecmāmiņ, sirds
tava dus.
Dzimtenes smiltis, ciruļputeņu
dziesmas
Svētīs tev atdusu kopā ar mums.
Izsakām līdzjūtību un esam kopā ar
Sarmīti Loginu, mīļo **VECMAMMU**
pavadot aizsaules dārzos.
Veikala "Arka" kolektīvs

Izsakām līdzjūtību **Vladimiram**
Netcelam, guldot **TĒVU** kapu
kalniņā.
Draugi no "Mežmalām"

Dažādi

Jaunaudžu kopšana, robežstīgu
tīrīšana. Tālr. 22346224.

Sazāģēsim malku. Tālr. 22044458.

Malkas zāģēšana, skaldišana.
Tālr. 23205101.

Pārvietojamā gatera pakalpojums
(benzīns/elektrība). Tālr. 26189956.

Piedāvā miniekskavatora
pakalpojumus. Veicam drenāžu,
kanalizācijas un
ūdensvada montāžu.
Tālr. 25858936.

Privātmājās ievēl un pievieno
ūdensvadus, izvada kanalizāciju.
Pieved smilti, granti, šķembas.
Tālr. 25685918.

Pērk

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Craftwood pērk meža īpašumus,
cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Nopirks lauksaimniecības zemi,
mežu ar zemi vai lauku viensētu.
Tālr. +371 26157008.

Līdzjūtības

Daudz tu atstāji, aizejot baltajā
kalnā,
Maz sev paņēmi smiltāja klusumā
līdzī. (N.Simaņenko)
Izsakām dziļu līdzjūtību **Mārai**
Spožumai, **MĀMIŅU** mūžībā
pavadot.
Mājas Partizānu ielā 21A 4.iecejas
kaimiņi

Daudz dieniņu mūžiņā,
Citas vieglas, citas smagas,
Smagākā tā dieniņa,
Kad pietrūka māmuliņas.

(Latv.t.dz.)
Izsaku visdziļāko līdzjūtību **Danai**
Jermacānei ar ģimeni, MĀMULĪTI
kapu kalniņā pavadot.
Ņina Laurenoviča Valmieras novada
Jērcēnos

Tavas rokas caur mūžību jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt,
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt.

(K.Apškrūma)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Danai**
ar ģimeni, māmiņu, vecmāmiņu
ALVĪNI GRIGORJEVU guldot
zemes klēpī.
Bijušie klasesbiedri un audzinātāja
Valentīna Tilžas vidusskolā

Pārliecinies, vai abonēji turpmākajiem mēnešiem!
Vaduguni

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespīests SIA
"Poligrāfijas grupa
Mūkusalā", Rīgā,
Mūkusalas 15A
Tirāža – 2001

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autoros.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. **64507018**
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; **I.TUŠINSKA** – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZIŅA** – T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVŠ** – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – **64520961**